

Walcz, luty 2018 r.

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO I SYTUACJI
EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU WAŁECKIEGO
za 2017 rok**

**Sprawozdanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Walczu**

SPIS TREŚCI

		str.
	WSTĘP	5
	EPIDEMIOLOGIA	6
I	SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH	6
1.	Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych	6
1.1.	Zatrucia i zakażenia pokarmowe	6
1.1.1.	Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, które wystąpiły w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.	7
1.2	Decyzje administracyjne wydane w 2017 r. na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi	7
1.3.	Wirusowe zapalenie wątroby	7
1.3.1	Wirusowe zapalenie wątroby typu „A”	7
1.3.2.	Wirusowe zapalenie wątroby typu „B”	7
1.3.3.	Wirusowe zapalenie wątroby typu „C”	8
1.4.	Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne	8
1.5.	Choroby wieku dziecięcego	8
1.6.	Zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i/lub mózgu	9
1.7	Inwazyjna choroba meningokokowa	9
1.8.	Borelioza z Lyme	9
1.9.	Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień	10
1.10.	Choroby przenoszone drogą płciową	10
1.11.	Gruźlica	10
1.12.	Zakażenia HIV/choroba AIDS	11
1.13.	Tularemia	11
2.	Realizacja szczepień ochronnych	11
2.1	Niepożądane odczyny poszczepienne	13
	Podsumowanie i wnioski	13
II.	STAN SANITARNY PODMIOTÓW DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ	13
1.	Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej, z wyodrębnieniem decyzji dot. opiniowania pomieszczeń.	13
2.	Podmioty działalności leczniczej	14
2.1.	Zakład Opiekuńczo - Leczniczy	14
2.1.1.	Stan techniczny i funkcjonalność Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego	14
2.1.2.	Dezynfekcja	15
2.1.3.	Utrzymywanie bieżącej czystości	15
2.1.4.	Sterylizacja	16
2.2.	Zakażenia zakładowe i ocena działalności zakładowego zespołu ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń zakładowych	16
3.	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria	16
3.1.	Indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentyków	17
	Podsumowanie i wnioski	18
	HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	19
1.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i produktów kosmetycznych	19
1.1.	Liczba nadzorowanych obiektów	19
1.2.	Działalność kontrolno - represyjna	19

2.	Nadzór nad produkcją pierwotną	20
2.1.	Liczba nadzorowanych obiektów	20
2.2.	Działalność kontrolno - represyjna	20
3.	Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.	20
4.	Współpraca i innymi inspekcjami, instytucjami, instytucjami, organami samorządowymi	21
5.	Ocena sposobu żywienia i podejmowane działania związane z edukacją dot. prawidłowego żywienia	22
6.	Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi oraz nową żywnością	23
7.	Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów	23
8.	Nadzór nad przebiegiem imprez masowych	24
	Podsumowanie i wnioski	24
	HIGIENA PRACY	26
1.	Nadzór bieżący nad zakładami pracy	26
2.	Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne	27
3.	Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne	27
4.	Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz produktami biobójczymi	27
5.	Choroby zawodowe	28
6.	Środki zastępcze	28
	Podsumowanie i wnioski	28
	HIGIENA KOMUNALNA	29
1.	Ogółem liczba obiektów pod nadzorem	29
2.	Ogółem liczba kontroli	29
3.	Liczba i rodzaj załatwionych interwencji	30
4.	Liczba decyzji	30
5.	Liczba zamknięć/ unieruchomień/ wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części	30
6.	Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych obiektów (wodnych, stałych, środków transportu)	31
7.	Charakterystyka obiektów	31
7.1.	Jakość wody przeznaczonej do spożycia	31
7.2.	Pływalnie i baseny	33
7.3.	Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	33
7.4.	Stan sanitarny obiektów	34
8.	Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi	35
9.	Szpitala	35
10.	Liczba i zabezpieczenie imprez masowych	36
11.	Podjęte działania i przedsięwzięcia	36
	Podsumowanie i wnioski	37
	HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	38
1.	Stan sanitarny placówek nauczania i wychowania	38
2.	Higiena procesów nauczania	38
3.	Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży	38
4.	Działalność pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży	39

5.	Warunki do prowadzenie zajęć wychowania fizycznego w szkołach	39
6.	Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania	39
7.	Obsada kadrowa pionu higieny dzieci i młodzieży i liczba placówek objętych nadzorem	40
8.	Ocena warunków sanitarno – higienicznych w żłobkach i klubach malucha na terenie powiatu	40
9.	Ochrona placów zabaw/terenów rekreacyjnych/terenów sportowych przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi	40
10.	Ocena warunków sanitarno – higienicznych dla dzieci 6-letnich tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych na terenie powiatu	40
11.	Prowadzenie dożywiania w szkołach na terenie powiatu	40
12.	MZ-45 Sprawozdanie o działalności kontrolno – represyjnej	41
	Podsumowanie i wnioski	41
	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	42
	OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	44
I.	Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu	44
II.	Główne akcje realizowane na terenie powiatu	48
	Podsumowanie i wnioski	50
	PODSUMOWANIE STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU	51
	SPIS TABEL, ZAŁĄCZNIKÓW, WYKRESÓW	51

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Wałczu w 2017 r. realizowała statutowe zadania zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na 2017 rok”, obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami, co służyło zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarno – higienicznego ludności powiatu wałeckiego.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2017 roku była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

W szerokim wachlarzu działań kontrolno – merytorycznych, podejmowanych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wałczu w 2017 r., szczególnie interesowaliśmy się: higieną środowiska, warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia oraz wody, higieną pracy, higieną procesów nauczania i wychowania oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Z wnikliwą uwagą obejmowaliśmy nadzorem sanitarnym zakłady opieki zdrowotnej, pracujący w nich personel oraz sprzęt i pomieszczenia. Wykonywaliśmy także zadania związane z zapobiegawczym nadzorem sanitarnym, uzgadniając plany zagospodarowania przestrzennego, dokumentacje projektowe obiektów użyteczności publicznej.

W okresie podlegającym ocenie przeprowadzono – 1397 kontroli (wizytacji) w nadzorowanych placówkach oraz opracowano 207 dochodzeń epidemiologiczne związanych z wystąpieniem przypadków chorób zakaźnych obejmując prowadzonymi dochodzeniami 262 osoby. W toku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 292 decyzje merytoryczne, 158 decyzji płatniczych, 23 tytuły wykonawcze. Ponadto wydano 34 postanowienia. Nałożono 17 mandatów karnych na łączną kwotę 4000 zł.

W zakresie urzędowej kontroli żywności, monitoringu wody oraz nadzoru epidemiologicznego chorób zakaźnych pobrano ogółem 433 próbki do badań, w tym: 295 próbek wody, 138 próbek w zakresie higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku. Analizy sprawozdań z badań pobranych próbek pozwoliły na ujawnienie nieprawidłowości i zagrożeń oraz w efekcie na ich likwidację.

W 2017 r. PPIS w Wałczu realizując swoje obowiązki współpracował ze Starostą Wałeckim, oraz Burmistrzami i Wójtami Miast i Gmin w powiecie wałeckim. Współpraca dotyczyła w szczególności bieżącego nadzoru sanitarnego i promocji zdrowia. Ponadto współpracował ze Starostwem Powiatowym, Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Komendantem Powiatowym Policji, Delegaturą Kuratorium Oświaty. Prowadzono współpracę z lokalnymi mediami.

Realizacja wszystkich działań w obszarze zdrowia publicznego była możliwa dzięki udoskonalonej organizacji pracy w jednolitym systemie kontroli zgodnym z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC17020:2012 „Ocena zgodności - Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję” oraz dostosowania statutowej działalności kontrolno – merytorycznej do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Przedstawiony stan sanitarno – higieniczny i sytuacja epidemiologiczna powiatu wałeckiego za 2017 r. opracowany został na podstawie informacji i materiałów przedstawionych przez poszczególne komórki organizacyjne tutejszej stacji.

EPIDEMIOLOGIA

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Analizę sytuacji epidemiologicznej w powiecie wałeckim przeprowadzono w oparciu zgłoszone i rejestrowane zachorowania na choroby zakaźne. Wywiady epidemiologiczne wybranych jednostek chorobowych po opracowaniu przez pracowników pionu epidemiologii PSSE wprowadzane są poprzez System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych (SRWE). Pozostałe zachorowania po opracowaniu w formie dokumentów papierowych przekazywane do WSSE w Szczecinie. W roku sprawozdawczym zarejestrowano ogółem 490 przypadków, w tym 92 hospitalizowano, w roku 2016 odpowiednio 827 i 213. Przeprowadzono 207 dochodzeń epidemiologicznych podjęte w związku ze zgłoszonymi zachorowaniami na choroby zakaźne, obejmując 262 osób tymi dochodzeniami. W roku 2016 odpowiednio 296 i 661.

1.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Tabela 1 Liczbowe zestawienie zatruc i zakażeń pokarmowych

L p	Jednostka chorobowa	2016 r.			2017 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Salmonelloza	42	19	77,27	5	5	9,26↓
2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone	4	4	7,35	3	3	5,55↓
3	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nie określone	1	1	1,83	0	0	-
4	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	74	71	136,15	40	35	74,06↓
5	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	3	3	5,51	10	10	18,51↑
6	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	55	45	101,19	34	18	62,95↓
7	Wirusowe zakażenia jelitowe nie określone	194	4	356,95	135	0	249,94↓

W analizowanym okresie na terenie powiatu wałeckiego największą grupą zachorowań podobnie jak w roku ubiegłym stanowiły wirusowe zakażenia jelitowe nie określone. Obserwuje się tendencję spadkową tych zachorowań w porównaniu do dwóch lat ubiegłych tzn. do roku 2015 i 2016. Zachorowania dotyczyły wszystkich grup wiekowych. Rozkład zachorowań w miarę równomierny w ciągu roku, nie notowano sezonowego wzrostu zachorowań. Podstawą rozpoznania wszystkich tych zachorowań, zgłoszonych przez podmioty lecznicze były objawy kliniczne towarzyszące zachorowaniom. Zmalała liczba zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, które dotyczyły głównie dzieci w przedziale wiekowym od 0 do 2 lat, oraz wzrosła liczba wirusowych zakażeń jelitowych innych określonych. Odnotowano w porównaniu do 2016 r. znaczny spadek przypadków zatruc pokarmowych wywołanych przez bakterie *Salmonella Enteritidis*.

Nie zanotowano żadnego przypadku innego bakteryjnego zakażenia jelitowego nie określonego.

1.1.1 Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, które wystąpiły w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

W powyższym okresie nie notowano ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.

Rejestrowane choroby przenoszone drogą pokarmową były ogniskami pojedynczymi:

- Salmonellozy – zatrucia pokarmowe – 5 w tym hosp. 5;
- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone – 3 w ty hosp. 3
- Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem: 185 w tym hosp. 45, w 34 przypadkach dotyczyły dzieci do lat 2, z których 18 hosp.
 - wywołane przez rotawirusy – 40 w tym hosp. 35,
 - inne określone – 10 w tym hosp. 10,
 - nieokreślone – 135 w tym hosp. 0.

1.2 Decyzje administracyjne wydane w 2017 r. na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

W 2017 r. PPIS w Wałczu w celu zapobieżenie przeniesienia zakażenia na inne osoby wydał 8 decyzje administracyjne na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nakazujące zaprzestanie uczęszczania do przedszkola – 2 decyzje; zaniechania wykonywania pracy w kontakcie z żywnością – 2 decyzje; uczęszczania na praktyki zawodowe – 4 osoby w związku z wyhodowaniem w pobranych od nich próbkach do badań laboratoryjnych pałeczek Salmonella Enteritidis - drobnoustroju mogącego wywołać schorzenie jelitowe.

1.3 Wirusowe zapalenia wątroby

Tabela 2 Liczbowe zestawienie zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby

L p	Jednostka chorobowa	2016 r.			2017 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1.	WZW typu B - ostre	1	1	1,83	0	0	-
2.	WZW typu B – przewlekłe i BNO	15	15	27,59	8	3	14,81↓
2	WZW typu C: wg definicji przypadku – 2014 r.	12	12	22,07	3	2	5,55↓

1.3.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu A

Nie notowano przypadków zachorowań na WZW typu A w 2017 r.

1.3.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2017 r. liczba zachorowań na WZW typu B przewlekłe i BNO nieznacznie zmalała w porównaniu do roku 2016 r. Zachorowania dotyczyły osób powyżej 30 roku życia, w 5 przypadkach zachorowania dotyczyły mężczyzn, a w 3 kobiet. W 7 przypadkach zachorowania dotyczyły osób mieszkających w mieście.

1.3.3. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W porównaniu do roku 2016 zmalała ogólna liczba przypadków zachorowań na WZW typu C. Podstawą kwalifikacji przypadków zachorowań na WZW typu C w 2017 r. była definicja przypadku – 2014 r.

1.4. Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne

Tabela 3 Liczbowe zestawienie zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę sezonową

L p	Jednostka chorobowa	2016 r.			2017 r.		
		Liczba zachorowań oraz podejrzeń	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań oraz podejrzeń	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Grypa sezonowa (zachorowania i podejrzania zachorowań)	1937	38	3564,06	6689	70	12384,05↑

W 2017 r. w porównaniu do roku ubiegłego prawie trzykrotnie wzrosła liczba podejrzeń zachorowań na grypę sezonową, notowano 6689 przypadków, z których 70 hospitalizowano (w 2016 r. odpowiednio 1937 i 38). Powodem skierowania osób do szpitala były objawy ze strony układu oddechowego. Wśród wszystkich przypadków najczęściej dotyczyło zachorowań w grupie wiekowej 15 – 64 lata tj. 3869, z których hospitalizowano 16 osób. Odnotowano 899 przypadków zachorowań na grypę dzieci z przedziału wiekowego 0 - 4, z których 48 hospitalizowano. Przypadki zachorowań dotyczyły podejrzeń zachorowań na grypę przebiegające pod postacią zespołów objawów klinicznych takich jak: zachorowania grypopodobne lub ostre zakażenia górnych dróg oddechowych. We wszystkich tych przypadkach nie pobierano od chorych materiału do badań w celu identyfikacji wirusa grypy. Tak znaczyny wzrost liczby zachorowań związany jest z poprawą zgłaszalności przypadków przez podmioty lecznicze.

1.5. Choroby wieku dziecięcego

Tabela 4 Liczbowe zestawienie zachorowań na wybrane choroby wieku dziecięcego

L p	Jednostka chorobowa	2016 r.			2017 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Krztusiec	4	3	7,35	6	5	11,10↑
3	Ospa wietrzna	263	0	483,91	143	0	264,75↓
4	Różyczka	0	0	-	0	0	-
5	Nagminne zapalenie przyusznic- świnka	0	0	-	3	0	5,55↑

W roku 2017 podobnie jak w roku ubiegłym nie notowano przypadków zachorowań na odrę. Analogicznie jak w roku ubiegłym, także w 2017 roku nie notowano przypadków zachorowań na poliomyelitis i ostre porażenia wiotkie u dzieci do 14 r. ż.

W porównaniu z rokiem 2016 odnotowano wzrost zachorowań na krztusiec o 2 przypadki. Odnotowano 6 przypadków, z których 5 spełniało kryteria określone dla przypadku potwierdzonego, 1 zakwalifikowano jako przypadek możliwy spełniający kryteria kliniczne.

Nie notowano przypadków zachorowań na różyczkę z uwagi na przyjętą podstawę do zgłoszenia kryteria przypadku potwierdzonego. W roku 2016 również nie notowano przypadków zachorowań na różyczkę.

W 2017 r. odnotowano 3 przypadki zachorowań na nagminne zapalenia przyusznic, dotyczyły 2 dzieci (6 i 9 lat) posiadające szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce oraz 1 osoba w wieku 20 lat również szczepiona. Przypadki zakwalifikowano jako możliwe spełniające kryteria kliniczne. Wszystkie przypadki dotyczyły płci żeńskiej.

W 2017 roku utrzymywała się tendencja spadkowa zachorowań na ospę wietrzną, odnotowano 143 przypadki a w roku 2016, 263 przypadki. Taki spadek zachorowań związany jest z wygaszaniem epidemii wyrównawczej mającej swój początek w 2014 roku.

1.6. Zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i/lub mózgu.

Tabela 5 Liczbowe zestawienie zachorowań na zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu

L p	Jednostka chorobowa	2016 r.			2017 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, inne określone	1	1	1,83	2	2	3,70↑
2	Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nieokreślone	1	1	1,83	1	1	1,85↑
3	Inne wirusowe zapalenie mózgu nieokreślone	1	1	1,83	0	0	-

W 2017 roku zarejestrowano 3 przypadki zachorowań. We wszystkich przypadkach w celach diagnostycznych pobrano płyn mózgowo – rdzeniowy do badań laboratoryjnych, z których w 1 przypadku wyizolowano czynnik wywołujący zachorowanie (*Streptococcus faecalis*), pozostałe przypadki zostały rozpoznane: 1 w przebiegu neuroboreliozy oraz 1 na podstawie ogólnego badania płynu mózgowo – rdzeniowego.

1.7. Inwazyjna choroba meningokokowa

W 2017 r. nie rejestrowano przypadków zachorowań na Inwazyjną chorobę meningokokową.

1.8. Borelioza z Lyme.

Tabela 6 Liczbowe zestawienie zachorowań na boreliozę

L p	Jednostka chorobowa	2016 r.			2017 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Borelioza z Lyme	50	10	91,99	56	10	103,68↑

W 2017 roku wzrosła liczba zgłoszonych przypadków zachorowań na Boreliozę Lyme w porównaniu do roku 2016. Na ogółem zanotowanych 56 przypadków zachorowań, 34 zachorowania zgłoszono jako przypadki potwierdzone spełniające kryteria kliniczne i laboratoryjne, pozostałe zachorowania zakwalifikowano jako przypadki prawdopodobne.

1.9. Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień

W 2017 r. zanotowano 110 przypadków narażeń na wściekliznę, w tym dzieci do lat 14 – 21, co daje w porównaniu z rokiem 2016 nieznaczny spadek ogólnej liczby przypadków o 2 oraz spadek liczby dzieci do lat 14 o 4, nie odnotowano przypadków hospitalizacji z powodu odniesionych ran kłasnanych, narażenia dotyczyły głównie pogryzień przez zwierzęta domowe. Ze wskazań lekarskich w 30 przypadkach narażenia podjęto szczepienia p/wściekliznie, co w porównaniu z rokiem ubiegłym daje wzrost o 4 przypadki. Nie stosowano preparatów do immunoprofilaktyki biernej.

1.10. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2017 r. zarejestrowano 3 przypadki kiły (wczesna, kiła nieokreślona i potwierdzona). Ogółem liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego o 2 przypadki. W 2 przypadkach zachorowania dotyczyły mężczyzn w wieku 23 i 51 lat, mieszkających na wsi i jeden przypadek zachorowania dotyczył kobiety w wieku 30 lat mieszkającej w mieście.

1.11. Gruźlica

W 2017 roku zarejestrowano 2 zachorowania na gruźlicę płuc. Objęto nadzorem epidemiologicznym 3 osoby z kontaktu domowego. W stosunku do roku ubiegłego liczba zarejestrowanych chorych na gruźlicę płuc utrzymuje się na takim samym poziomie.

Tabela 7 Nowe zachorowania na gruźlicę w 2017 roku

<u>Wyszczególnienie</u>	Gruźlica				
	wszystkie postacie	w tym			
		płucna			innych narządów
		razem	zakaźna (prątkująca)	niezakaźna	
Powiat: WAŁECKI	2	2	2	0	0
w tym:					
Miasto	1	1	1	0	0
Wieś	1	1	1	0	0
Mężczyźni	1	1	1	0	0
Kobiety	1	1	1	0	0
Wg grup wiekowych:					
20 - 44	1	1	1	0	0
45 - 64	0	0	0	0	0
65+	1	1	1	0	0
Liczba osób objętych nadzorem: ogółem	3				

1.12. Zakażenia HIV/choroba AIDS

W roku 2017 zarejestrowano 5 przypadków zakażeń HIV oraz 2 przypadki zachorowań na AIDS, w tym 1 osoba została zarejestrowana jako przypadek zakażenia HIV jednocześnie jako przypadek zachorowania na AIDS. Porównując z rokiem ubiegłym (w 2016 brak rejestrowanych przypadków), odnotowano wzrost liczby zachorowań.

1.13. Tularemia

W 2017 r. nie notowano zachorowań na Tularemię w powiecie wałeckim.

2. Realizacja szczepień ochronnych

W ramach nadzoru nad realizacją szczepień w 2017 roku kontrolą objęto 9 świadczeniodawców wykonujących działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych (obowiązkowych i zalecanych). Szczepienia wykonywane były w 15 punktach:

- 9 w przychodniach realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży jak również szczepienia zalecane (płatne) we wszystkich grypach wiekowych,
- 1 w oddziale noworodkowym realizującym obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków oraz 1 w poradni chirurgicznej,
- 1 w izbie przyjęć, 1 w punkcie nocnej i świątecznej opieki lekarskiej realizujących szczepienia ochronne osób narażonych w szczególny sposób na zakażenie (szczepienia p/tężcowi),
- 1 w poradni chorób zakaźnych realizujący szczepienia przeciw wścieklicznie osób po narażeniu na zakażenie wirusem wściekliczny,
- 1 w punkcie szczepień przy Zespole Szkół realizujący szczepienia dzieci w wieku szkolnym w ramach umowy dwóch lekarzy rodzinnych.

Wszystkie punkty szczepień zostały skontrolowane, przeprowadzono ogółem 25 kontroli, na zaplanowane 26. Jeden punkt szczepień z dniem 31.07.2017 r. zakończył działalność w komórce organizacyjnej. Objęto nadzorem ogółem 30949 kart uodpornienia z tego dotyczących osób od 0 do 19 roku życia 9372.

W roku 2017 zarejestrowano 20 nowych uchylających się osób od obowiązku szczepień ochronnych, z poprzednich lat 2014 – 2016 pozostało 21 osób. PPIS w celu egzekwowania obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym podejmował następujące działania:

- Wystawiono 20 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień;
- Wystawiono 16 tytułów wykonawczych;
- Wystawiono 16 wniosków do Wojewody o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień;
- Wystawiono 2 postanowienia dotyczące zarzutów w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej.

W wyniku tych działań 10 osób uchylających się, wykonało obowiązek szczepień ochronnych. W stosunku do pozostałych osób zarejestrowanych w latach 2014 - 2016 nadal toczy się postępowanie egzekucyjne w celu przymuszenia do wykonania obowiązku szczepień.

Ocenę realizacji Programu Szczepień Ochronnych przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w rocznych sprawozdaniach ze szczepień ochronnych MZ-54 za rok 2017 sporządzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych w porównaniu z rokiem 2016.

Tabela 8 Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w rocznikach podlegających szczepieniom w 2016 r. i w 2017 r. na terenie powiatu waleckiego

Rok życia	Szczepienie przeciw		Odsetek zaszczepionych dzieci i młodzieży podlegających szczepieniom		
			2017 rok	2016	
1 r. ż.	Gruźlicy		93,20	98,8	
	WZW typu „B”	Pierwotne	89,1	90,0	
		Uzupełniające	47,0	51,2	
	pierwotne	Błonicy, tężcowi	50,9	57,2	
		Krztuścowi	50,9	57,2	
		Poliomyelitis	50,9	57,2	
		H. influenzae	50,9	57,2	
Zakażenia S. Pneumoniae		59,8	-		
2 r. ż.	Gruźlicy		93,3	99,7	
	WZW typu „B”	Pierwotne	100	100	
		Uzupełniające	97,5	98,7	
	podst.	13-14 m.ż.	Odrze, śwince, różyczce	91,8	91,2
	H.influenzae		Uzupełniające	52,0	53,9
	Błonicy, tężcowi		Uzupełniające	52,0	53,9
	Krztuścowi		Uzupełniające	52,0	53,9
Poliomyelitis		Uzupełniające	52,0	53,9	
6 r. ż.	Błonicy, tężcowi		85,2	87,2	
	Krztuścowi		85,2	87,2	
	Poliomyelitis		85,2	87,2	
10 r.ż.	Odrze, śwince, różyczce szczep. przypominające	Ogółem objętych szczepieniami	99,8	100	
		w tym z I dawką	99,8	100	
		z II dawkami	90,2	95,8	
14 r. ż.	Błonicy, tężcowi II dawka przypominająca		92,4	91,1	
19 r. ż.	Błonicy, tężcowi III dawka przypominająca		88,3	92,5	

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae u dzieci w 1 roku życia kształtuje się na nieco niższym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Spadek odsetka dzieci w granicach około 50% zaszczepionych, spowodowany jest nieosiągnięciem w 2017 roku wieku kalendarzowego dzieci uprawnionych do wykonania przedmiotowego szczepienia z tytułu większej liczby urodzeń dzieci w II półroczu. Przeciwno w/w jednostkom chorobowym zaszczepiono w 2 roku życia nieznacznie mniejszy odsetek dzieci, co jest również spowodowane brakiem osiągnięcia wieku kalendarzowego do wykonania szczepień uzupełniających szczepienia podstawowego – większa ilość dzieci urodzona w II półroczu. Odsetek dzieci i młodzieży w wieku szkolnym zaszczepionych zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych kształtuje się na niższym poziomie w porównaniu z rokiem 2016, spowodowane jest to zmianą w PSO na 2017 r., gdzie szczepienia wykonywane są po ukończeniu wieku kalendarzowego przez dziecko. Ponadto czynnikami wpływającymi na spadek realizacji szczepień w 19 r. ż.

przeciwko błonicy, tężcowi spowodowane jest brakiem ubezpieczenia zdrowotnego przez osoby które ukończyły 18 r. ż., a nie kontynuują nauki oraz brakiem aktualnego adresu zamieszkania. W stosunku do 2016 r. zwiększyła się ilość osób objętych szczepieniami zalecanymi stosowanymi ze wskazań indywidualnych, jak i w stanach zagrożenia epidemicznego oraz szczepieniami wykonanymi poza PSO. Spowodowane jest to wzrostem liczby osób szczepionych przeciwko grypie oraz przeciwko tężcowi z tytułu zranienia.

2.1. Niepożądane odczyny poszczepienne

W roku 2017 zostało odnotowane 1 zgłoszenie wystąpienia niepożądanego odczynu po szczepieniu BCG, które dotyczyło dziecka urodzonego i zaszczepionego na oddziale noworodkowym w Wałczu, a zgłoszone w miejscu zamieszkania przez PSSE w Pile.

Podsumowanie i wnioski

1. Analizując sytuację epidemiologiczną powiatu wałeckiego dokonaną na podstawie zarejestrowanych i zgłoszonych przypadków chorób zakaźnych zgodnie z obowiązującymi przepisami zaobserwowano m.in. prawie dwukrotny spadek zachorowań na ospę wietrzną. Taki spadek zachorowań związany jest z wygaszaniem epidemii wyrównawczej mającej swój początek w 2014 roku.
2. Nie odnotowano przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę meningokową,
3. W dalszym ciągu notuje się dużą ilość przypadków pokąsań przez zwierzęta pozostające bez dozoru właścicieli.
4. W 2017 roku wydano 8 decyzji administracyjnych na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.
5. W celu uzyskania i utrzymania wysokiego odsetka osób uodpornionych poprzez szczepienia, jak również podtrzymania wysokiego zaufania społeczeństwa do szczepień należy rozpowszechniać wiarygodne i rzetelne informacje o szczepionkach, szczepieniach i decydującej ich roli w profilaktyce chorób zakaźnych oraz nadal podejmować skuteczne działania wobec osób uchylających się od szczepień ochronnych
6. W 2017 roku nie rejestrowano niepożądanych odczynów poszczepiennych.

II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ

W 2017 roku nadzorem objęto 95 podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W ramach bieżącego nadzoru przeprowadzono ogółem 109 kontroli w tym: 84 dotyczyły oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego obiektów, 25 - oceny wykonawstwa szczepień ochronnych i dystrybucji preparatów szczepionkowych, 2 dotyczyły sprawdzenia wykonania obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi PPIS w Wałczu w tym w 1 przypadku rozpatrywano również wniesioną interwencję oraz 1 kontrola interwencyjna.

1. Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej z wyodrębnieniem decyzji dot. opiniowania pomieszczeń:

Ogółem wydano 3 decyzje administracyjne w tym:

- 1 – dotycząca wykonania nałożonych obowiązków w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podczas kontroli obiektów,
- 2 – dotyczące zmiany terminu wykonania.

Decyzji dotyczących opiniowania pomieszczeń nie wydawano.

Ponadto wystawiono 1 decyzje - rachunek na łączną kwotę 120,00 zł. Mandatów karnych nie nakładano.

2. Podmioty działalności leczniczej

2.1. Zakład Opiekuńczo - Leczniczy

Na terenie objętym działalnością tutejszej stacji działa jeden podmiot działalności leczniczej, w którym udzielane są stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne t.j.: Zakład Opiekuńczo – Leczniczy.

Tabela 9 Liczba łóżek w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym

1.	Zakład Opiekuńczo – Leczniczy SP ZOZ.	
	ogólna liczba łóżek	91
	w tym:	
	Oddział	liczba łóżek
	Opiekuńczo – leczniczy	85
Rehabilitacyjny narządów ruchu.	6	

2.1.1 Stan techniczny i funkcjonalność zakładu opiekuńczo – leczniczego

W 2017 r. przeprowadzono 1 kontrolę dotyczącą oceny pomieszczeń zakładu oraz realizowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych i prowadzonej dokumentacji tych działań. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu techniczno – sanitarnego, w wyniku której wystawiono decyzję administracyjną. Ponadto w 2017 roku przeprowadzono 2 kontrole sprawdzające wykonania nakazów nałożonych decyzją PPIS w Wałczu. W związku z realizacją nakazów decyzji wykonano następujące prace:

- Zostały nałożone nowe siatki p/owadowe w oknach otwieralnych w gabinecie zabiegowym I-go piętra i II-go piętra od strony zewnętrznej,
- Odnowiono poprzez pomalowanie farbą olejną zardzewiałe elementy metalowe wózki na leki w gabinecie zabiegowym I-go piętra,
- Wymieniono na nową glazurę podłogową przy umywalce Sali chorych nr 113,
- Wymieniono na nowe krzeselka stanowiące wyposażenie m.in. łazienek sal chorych i pomieszczeń rehabilitacyjnych,
- Wymieniono na nową tapicerkę na krzesłach w Sali elektroterapii i światłolecznictwa,
- Wymieniono tapicerkę na nową w Sali masażu klasycznego, a w pomieszczeniu promorte łóżko zostało pokryte pokrowcem z tworzywa łatwo zmywalnego i odpornego na środki dezynfekcyjne,
- W szatni dla personelu zostały wymienione: zniszczony pojemnik na odpady, bateria umywalkowa i uszkodzona podłoga,
- Odnowiono poprzez pomalowanie farbą olejną zardzewiałe elementy stojaków na kroplówki
- wymieniono tapicerkę na 2 kozetkach w gabinecie do fizykoterapii i na 4 kozetkach w sali rehabilitacji,
- Zapewniono dostępność bieżącej ciepłej wody.

Pozostaje nadal w realizacji decyzja wydana w 2007 roku dotycząca umożliwienia dostępności z trzech stron łóżka chorego. W grudniu 2016 roku strona zwróciła się do PPIS w Wałczu o przedłużenie terminu wykonania przedmiotowej decyzji do 31.12.2018 r. uzasadniając swoją prośbę trwającą przebudową kolejnych sal chorych w miarę przekazywanych środków przez organ właścicielski, jednocześnie informując że na chwilę obecną na ogólną liczbę 91 łóżek, 63 łóżka już posiadają dostępność z trzech stron.

W 2017 r. podobnie jak co roku odbywały się w zakładzie drobne prace mające na celu poprawę stanu sanitarnego obiektu.

Nadal jest czasowo zmieniona funkcja pomieszczeń zlokalizowanych na II – gim piętrze obiektu za zgodą PPIS w Wałczu. Termin zmiany funkcji określono do 31.12.2018 r. co jest związane z planowaną dalszą modernizacją zakładu i prowadzonymi pracami remontowymi.

2.1.2 Dezynfekcja

Preparaty dezynfekcyjne posiadały aktualne terminy ważności i były prawidłowo przechowywane. Stosowano:

do powierzchni : Clorinex (1.08% , 0,18% i 0,38%), Septacid,

do wanien i brodzików: DEOSAN, DEZYNFEKTOR,

do kieliszków, staz , termometrów oraz aparatu AMBU : SEKUSEPT PULVER 2%

do rąk : Chemisept ,

do powierzchni skóry: SKINSEPT PUR.

Roztwory preparatów dezynfekcyjnych sporządzane były wg zaleceń producenta na bieżąco przed zastosowaniem. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Zapasy preparatów dezynfekcyjnych stosowanych przez dział higieny zakładu przechowywane były w pomieszczeniu działu. Pozostałe zapasy do sporządzania roztworów roboczych przeznaczonych do dezynfekcji kieliszków i dezynfekcji małych powierzchni były przechowywane na oddziałach w wydzielonych szafach zgodnie z zaleceniami producenta.

Dezynfekcja, pranie poduszek, koców i bielizny pościelowej odbywało się w procesie pralniczym (termiczno-chemicznym) w specjalistycznej pralni zgodnie z podpisaną umową w zakresie wykonywania usług pralniczych z zakładem znajdującym się poza powiatem wałeckim, natomiast materace osłonięte zmywalnym materiałem zapewniającym warunki szczelności podlegały dezynfekcji.

2.1.3 Utrzymanie bieżącej czystości

Placówka nie korzysta z usług profesjonalnych firm sprzątających. Za utrzymanie bieżącej czystości i porządku odpowiedzialni są pracownicy działu higieny zakładu. Pracownicy wyposażeni są w 4 wózki dwuwiaдрowe, mopy, końcówki do mopów, wiadra, szczotki, ścierki, pojemniki z tworzywa sztucznego. Sprzęt nie jest wydzielony dla poszczególnych stref czystości mikrobiologicznej. Każdy zestaw przyporządkowany jest do dezynfekcji i mycia wszystkich pomieszczeń jednego oddziału zakładu. Przed przystąpieniem do dezynfekcji i mycia określonej strefy czystościowej zestawy każdorazowo są dezynfekowane i myte, zgodnie z opracowaną procedurą dezynfekcji i mycia. Na potrzeby działu higieny zakładu wykorzystywane jest pomieszczenie na II-gim piętrze zakładu, wyposażone w pralkę wirnikową do prania mopów i ścierek. W pomieszczeniu magazynuje się środki dezynfekcyjne, środki myjące, przechowuje się zestawy do sprzątania, sporządza się roztwory robocze środków dezynfekcyjnych, dezynfekuje i myje się sprzęt. W pomieszczeniu tym istnieje możliwość dezynfekcji i mycia łóżek. Czynności wykonywane w związku z utrzymaniem czystości bieżącej i porządku wykonywane były na wszystkich piętrach obiektu z częstotliwością 1 raz dziennie i w razie potrzeby zgodnie z opracowanymi procedurami sanitarno – higienicznymi w zakresie higieny zakładu. Łóżka chorych, szafki chorych podlegały dezynfekcji i myciu ręcznemu przed przyjęciem pacjenta i po jego wypisie i nie rzadziej niż co 7 dni w trakcie pobytu pacjenta w zakładzie.

W zakładzie stosowane są wyłącznie wyroby medyczne jednorazowego użytku.

2.1.4. Sterylizacja

W związku ze stosowaniem wyrobów medycznych jednorazowego użytku nie oceniano procesów sterylizacji w zakładzie.

2.2. Zakażenia zakładowe i ocena działalności zakładowego zespołu ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń zakładowych

W Zakładzie działa komisja ds. Zakażeń Wewnątrzszpitalnych, w skład której wchodzi: lekarz i 2 pielęgniarki. W zależności od potrzeb organizowane są spotkania komisji, na których omawiane są aktualne problemy dotyczące sytuacji sanitarno – epidemiologicznej Zakładu i skuteczności stosowanych środków dezynfekcyjnych. Zakład prowadzi wewnętrzny monitoring zakażeń zakładowych. Każdy nowoprzyjęty pacjent ma założoną Kartę Zakażeń Wewnątrzszpitalnych. W zależności od potrzeb wykonywane są posiewy bakteriologiczne z pobranego od pacjenta materiału biologicznego celem wykrycia czynnika alarmowego. W przypadku dodatniego wyniku zakładana jest imienna karta rejestracji czynnika alarmowego. Rejestracji podlegają czynniki alarmowe z podziałem na drobnoustroje wyhodowane do 72 godzin od przyjęcia pacjenta do ZOL-u oraz drobnoustroje wyhodowane po upływie tego czasu. Dane z kart rejestracji czynnika alarmowego są zawarte w prowadzonym rejestrze patogenów alarmowych.

W 2017 r. nie stwierdzono zakażeń wewnątrzszpitalnych, natomiast stwierdzono w zakładzie występowanie patogenów alarmowych u chorych skierowanych z innych placówek. Byli to chorzy w ciężkich stanach ogólnych, z tracheostomią, w stanie wegetatywnym, często wyniszczeni. W takich przypadkach włączano celowaną antybiotykoterapię według otrzymanych antybiogramów z posiewów materiałów pobranych do badań bakteriologicznych.

W zakładzie stosowano opracowane procedury sanitarno – higieniczne, które na bieżąco aktualizowano. Przeprowadzono 2 kontrole wewnętrzne, podczas których dokonano oceny poprawności i skuteczności działań w zakresie zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz dokonano oceny ryzyka wystąpienia zakażenia związanego z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

W 2017 roku w zakładzie nie wykonywano zabiegów dezynsekcji i deratyzacji.

3. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria

Ilość obiektów pod nadzorem.

- 18 podmiotów leczniczych ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych,
- 1 laboratorium diagnostyczne,
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej,
- 2 stacje pogotowia ratunkowego,
- 3 inne (opieka pielęgniarska – domowa).

W tej grupie obiektów w 2017 r. przeprowadzono 23 kontrole w zakresie oceny pomieszczeń i urządzeń podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz realizowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych i prowadzonej dokumentacji tych działań, w tym kontrole wewnętrznej. Natomiast 25 kontrole przeprowadzono w podmiotach leczniczych realizujących szczepienia ochronne w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych i dystrybucji preparatów szczepionkowych. W trakcie przeprowadzonych kontroli tej grupy obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym w nadzorowanych obiektach nie prowadzono prac remontowo – modernizacyjnych. Funkcjonalność kontrolowanych placówek nie uległa zmianie w porównaniu z rokiem 2016.

Ponadto skontrolowano 2 podmioty świadczące usługi w ramach pielęgnacyjnej opieki domowej obejmujące swoim zakresem świadczenie higieniczno – pielęgnacyjne, pielęgnacyjno – lecznicze, usprawniające, diagnostyczne oraz promocję zdrowia wyłącznie przy łóżku chorego w miejscu jego zamieszkania.

Utrzymaniem czystości i porządku w zdecydowanej większości w nadzorowanych obiektach zajmował się zatrudniony personel, w 2 korzystano z usług firm sprząających.

Zaopatrzenie w środki czystościowe i dezynfekcyjne na potrzeby utrzymania czystości było wystarczające. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych nieprawidłowości w zakresie utrzymania bieżącej czystości nie stwierdzono.

W pięciu nadzorowanych z tej grupy podmiotach leczniczych stosowane były narzędzia medyczne wielokrotnego użytku. Postępowanie z narzędziami było prawidłowe, zgodne z opracowanymi procedurami. Dwa z pośród nich posiadały umowy na wykonanie usług w zakresie sterylizacji podpisane z innymi podmiotami świadczącymi usługi w tym zakresie.

Natomiast w trzech podmiotach leczniczych znajdują się na wyposażeniu urządzenia sterylizujące, które w ramach kontroli wewnętrznej były kontrolowane w zakresie skuteczności sterylizacji poprzez wykonywanie z częstotliwością 1 raz w miesiącu badań testem biologicznym. Łącznie w 2017 r. wykonano 34 badań, wyników badań nie kwestionowano.

Ponadto w niektórych obiektach przeprowadzono kontrole w zakresie przestrzegania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 957 ze zm.), nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzano.

3.1. Indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych.

W tej grupie obiektów w 2017 r. przeprowadzono ogółem 56 kontroli w zakresie oceny pomieszczeń służących do wykonywania indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej oraz realizowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych i prowadzonej dokumentacji tych działań, w tym kontroli wewnętrznej, oceny prowadzonych procesów sterylizacji oraz stosowania preparatów do wybielania zębów.

W kontrolowanych gabinetach nieprawidłowości nie stwierdzono.

Urządzenia sterylizujące znajdujące się na wyposażeniu gabinetów kontrolowane były w ramach kontroli wewnętrznej przez podmioty lecznicze w zakresie skuteczności procesów sterylizacji z częstotliwością średnio 1 raz w miesiącu. Ogółem w 2017 r. roku w 21 urządzeniach wykonano 240 badań testem biologicznym, wyników badań nie kwestionowano.

Zaopatrzenie w środki czyszczące i preparaty dezynfekcyjne poszczególnych gabinetów było odpowiednio dostosowane do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych.

Postępowanie z odzieżą ochronną odbywało się zgodnie z opracowanymi procedurami, według których odzież przekazywana była do prania w miejscu poza gabinetem, zgodnie z podpisanymi umowami na wykonanie usługi w zakresie prania odzieży pochodzącej z podmiotów leczniczych. W niektórych gabinetach stosowana była odzież ochronna jednorazowego użytku, a postępowanie z tą odzieżą przedstawiały opracowane stosowne procedury.

Jako uzupełnienie prowadzonych zabiegów dezynfekcyjnych niektóre gabinety posiadały na wyposażeniu lampy bakteriobójcze, dla których w większości przypadków prowadzone były na bieżąco rejestry ich ekspozycji. W przypadku posiadanego przez lampę wbudowanego licznika przebiegu, takich rejestrów nie prowadzono.

Nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi nie stwierdzono. W trakcie kontroli przedkładano do wglądu karty przekazania odpadów o kodzie 180103 do utylizacji, co było także dokumentowane w prowadzonych ewidencjach odpadów. Zakres kontroli gabinetów stomatologicznych obejmował także stosowanie preparatów do wybielania zębów.

Podsumowanie i wnioski

1. Stan sanitarno – higieniczny kontrolowanych podległych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych jest zadowalający i nie stanowi zagrożenia epidemiologicznego dla mieszkańców powiatu waleckiego.

HIGIENA ŻYWNOSCI ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

1. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych.

1.1 Liczba nadzorowanych obiektów

W 2017 r. nadzorem sanitarnym objętych zostało 799 obiektów:

- 151 produkujących żywność,
- 465 obrotu żywnością, w tym 132 środków transportu,
- 165 żywienia zbiorowego,
- 12 obrotu przedmiotami użytku,
- 6 obrotu kosmetykami.

Zatwierdzono ogółem 72 zakłady wydając:

- 68 decyzji zatwierdzających,
- 4 decyzje warunkowo zatwierdzające.

1.2 Działalność kontrolno-represyjna.

W obiektach nadzorowanych w 2017 r. przeprowadzono ogółem 553 kontrole, w tym 50 kontroli sprawdzających.

Wydano 43 decyzje administracyjne, w tym:

- 31 na poprawę stanu sanitarno-technicznego,
- 5 umarzających postępowanie administracyjne,
- 3 przedłużające termin wykonania obowiązków nałożonych decyzjami wydanymi wcześniej.

Decyzji dotyczących unieruchomienia lub przerwania działalności całego lub części zakładu oraz dotyczących zakazu wprowadzania produktu do obrotu nie wydawano.

Ponadto wydano 85 decyzji - rachunków oraz 38 decyzji wykreślających z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Na podstawie oceny stanu sanitarnego nadzorowanych zakładów, wydano 31 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości co stanowiło około 4,88 % (w roku 2016 – 4,25%) w stosunku do ogólnej liczby obiektów będących pod nadzorem.

Stwierdzone nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach dotyczyły:

- brudnych urządzeń chłodniczych i zamrażających,
- zakurzonych półek ekspozycyjnych środki spożywcze znajdujące się w obrocie,
- miejscowych odprysków farby oraz zacieków na ścianach i sufitach w sali sprzedaży, magazynie, kuchni właściwej, zmywalni oraz w pomieszczeniu ważenia i wydawania towaru,
- miejscowych ubytków płytek ceramicznych ściennych i podłogowych na salach sprzedaży i w pomieszczeniu produkcyjnym,
- miejscowo skorodowanych z odpryskami farby, uszkodzonych i popękanych zewnętrznych elementów metalowych i plastikowych w urządzeniach chłodniczych służących do przechowywania środków spożywczych,
- niewykonywania i utrzymywania stałych procedur z zakresu Dobrej Praktyki Higienicznej i zasad systemu HACCP, w tym brak zapisów dla punktów kontrolnych oraz weryfikacji systemu HACCP,
- braku bieżących zapisów w zakresie przestrzegania instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej, w tym w zakresie procesów mycia i dezynfekcji pomieszczeń i urządzeń, kontroli zabezpieczenia przed szkodnikami, kontroli wewnętrznej oraz szkoleń pracowników,

- braku informacji o wykazie składników wraz z alergenami w poszczególnym asortymencie dostępnym bezpośrednio konsumentowi końcowemu.

Za nie dopełnienie obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego w zakresie utrzymania czystości i porządku w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i sklepach spożywczych winnych ukarano 17 mandatami karnymi na łączną kwotę 4000 zł.

W roku sprawozdawczym 2017 r. nie stwierdzono przypadków rozpoczęcia działalności przez zakłady bez uprzedniego złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów lub o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Ogółem przyjęto i rozpatrzono 21 wniosków o interwencje od obywateli. Zgłaszane interwencje dotyczące niewłaściwej jakości środka spożywczego i serwowanych dań, środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia znajdujących się w obrocie, złego stanu sanitarno – technicznego i higienicznego zakładu jak i urządzeń chłodniczych, obecności szkodników, braku aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników, brak higieny personelu. 19 interwencji zostało rozpatrzonych poprzez przeprowadzenie kontroli sanitarnych, w wyniku których ustalono, że w 7 przypadkach była zasadna. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w 6 zakładach na poprawę stanu sanitarno-technicznego wszczęto postępowania administracyjne. Jedną interwencję przeniesiono na rok 2018, natomiast jedna nie została rozpatrzona ze względu na zaprzestanie działalności. Każdorazowo wnoszący wniosek o interwencję uzyskiwał informacje o jej rozpatrzeniu.

2. Nadzór nad produkcją pierwotną

2.1. Liczba nadzorowanych obiektów

W 2017 r. nadzorem sanitarnym objętych zostało 126 zakładów:

- czyszczenia i sortowania ziół – 1,
- produkcji soków z owoców – 1,
- skupu, sortowania, konfekcjonowania i przechowywania warzyw - 1,
- skupu, przechowywania i sprzedaży owoców i warzyw - 1,
- skupu i przechowywania zbóż i rzepaku - 2,
- gospodarstw rolnych - 120.

2.2. Działalność kontrolno - represyjna

W 2017 roku przeprowadzono ogółem 16 kontroli sanitarnych. W czasie przeprowadzanych czynności kontrolnych nieprawidłowości nie stwierdzano. Zatwierdzono 1 zakład przechowywania zbóż i rzepaku, wpisano do rejestru zakładów 8 gospodarstw rolnych.

3. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Pobrano do badań laboratoryjnych 138 próbek w tym:

- 123 środków spożywczych,
- 2 kontrolne posiłki,
- 2 wymazy sanitarne,
- 2 zmiotki sanitarne,
- 2 przedmioty użytku,
- 7 kosmetyków.

Próby w badanym zakresie nie były dyskwalifikowane.

4. Współpraca z innymi inspekcjami, instytucjami podjętymi w ramach określonych akcji

W ramach zawartego porozumienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej przekazano aktualne dane teledadresowe PSSE w Wałczu oraz listę kontrolowanych zakładów produkujących lub przechowujących środki spożywcze, wspólnie nadzorowanych przez IW i PIS. Na terenie działalności PSSE w Wałczu działają 2 zakłady tj.: hurtownia jelit i przypraw oraz zakład produkujący i wprowadzający na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt (młyn pszenny).

W związku z wniesioną telefonicznie interwencją do PPIS w Wałczu dotyczącą stwierdzenia w zawartości sałatki śledziowej dużego kawałka folii koloru niebieskiego PPIS w Wałczu przekazał sprawę do organu właściwego tj. Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Koszalinie do wiadomości i wykorzystania zgodnie z kompetencjami. W odpowiedzi przesłano informację o podjętych działaniach i wynikach kontroli.

W ramach współdziałania między organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Weterynaryjnej oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych Inspekcja Weterynaryjna Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał PPIS w Wałczu zestawienie wyników badań za 2016 r. dotyczących: ilości stwierdzonych chorób zakaźnych, wyników badań pasz oraz wody oraz zestawienie z realizacji planu badań kontrolnych w kierunku pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt żywych, produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego, w paszach i w wodzie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał PPIS dwa zawiadomienia oraz dwie decyzje zezwalające na pozyskiwanie ślimaka winniczka *Helix pomatia* m.in. na terenie powiatu wałeckiego.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS decyzję postanawiającą wpisać do rejestru zakładów zakład produkcyjny zajmujący się rozbiorem świeżego mięsa, produkcją produktów mięsnych oraz sprzedażą produktów pochodzenia zwierzęcego.

PPIS w Wałczu w ramach współpracy przekazał WIJHARS pismo dotyczące niewłaściwego oznakowania środka spożywczego do wykorzystania służbowego zgodnie z kompetencjami.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS w Wałczu decyzję wykreślającą z rejestru zakład zajmujący się pozyskiwaniem jaj konsumpcyjnych.

PPIS w Wałczu przesłał do PPIS w Drawsku Pomorskim wniosek o wpis do rejestru zakładów do wykorzystania służbowego zgodnie z kompetencjami.

Inspekcja Weterynaryjna Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Krakowie w ramach współpracy przesłał informację o zmianie serwerów strony internetowej PIW Koszalin.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał PPIS w Wałczu pismo przekazujące sprawę dotyczącą wprowadzania do obrotu kwestionowanych jaj oraz protokół przesłuchania świadka.

PPIS w Wałczu w ramach współpracy przekazał WIJHARS pismo dotyczące podejrzenia zafałszowania opakowań jaj i wprowadzania do obrotu jaj bez obowiązkowych informacji nanoszonych na jajach na terenie Polski, do wykorzystania służbowego zgodnie z kompetencjami. Zachodniopomorski WIJHARS przesłał do PPIS w Wałczu informację, iż podjęto nieudaną próbę przeprowadzenia kontroli oraz kilkukrotną próbę kontaktu telefonicznego z kontrolowanym, po czym odstąpiono od przeprowadzenia kontroli.

PPIS w Wałczu wystąpił do powiatowych stacji nadzorujących zakłady zgodnie z listą dystrybucyjną, z prośbą o podjęcie działań nadzorowych zgodnie z kompetencjami. PPIS w Wałczu otrzymał odpowiedzi na w/w pismo z: PPIS w Złotowie, PPIS w Człuchowie, PPIS w Chodzieży, PPIS w Poznaniu, PPIS w Czarnkowie, PPIS w Szczecinku, PPIS w Wągrowcu.

PPIS w Wałczu wystąpił z prośbą do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Goleniowie z/s Nowogardzie o wyrażenie zgody na przekazanie jaj wprowadzanych do obrotu bez obowiązkowych informacji do firmy Futrex Sp. z o.o., Żdźary 1, 72-100 Goleniów

z przeznaczeniem na produkcję pasz. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Goleniowie z/s Nowogardzie w odpowiedzi przesłał zgodę na przewóz i przetworzenie całej zakwestionowanej partii jaj do w/w zakładu.

PPIS w Wałczu wystąpił do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wolsztynie i Powiatowego Lekarza Weterynarii w Żurominie z prośbą o udostępnienie wyników kontroli. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wolsztynie przesłał odpowiedź na w/w/ pismo do PPIS w Wałczu informując o wynikach przeprowadzonej kontroli.

PPIS w Wałczu wystosował pismo do PPIS w Poznaniu oraz PPIS w Wągrowcu dotyczące przekazania stwierdzonych podczas czynności kontrolnych jaj do utylizacji jako odpad kat. 3.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu w ramach współpracy przekazał PPIS w Wałczu pismo Powiatowego Lekarza Weterynarii w Żurominie oraz Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wolsztynie.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS w Wałczu decyzję wykreślającą z rejestru zakład na wniosek Strony.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS w Wałczu decyzję wygaszającą wcześniej wydaną decyzję administracyjną

Przeprowadzono dwie wspólne kontrole z Inspektorem Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej w Gdyni w 2 zakładach (w hurtowniach spożywczych) zaopatrujących odbiorców wojskowych w żywność w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego zakładu pod względem obowiązujących przepisów prawa żywnościowego. Kontrole sanitarne w obu zakładach wykazały nieprawidłowości. W jednym z zakładów za naruszenie wymagań sanitarno-higienicznych nałożono mandat na kwotę 300 zł oraz w wyniku naruszenia wymagań sanitarno-technicznych wszczęto postępowanie administracyjne, wydano 1 decyzję administracyjną. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nakazów określonych w decyzji. W drugim zakładzie wszczęto powstępowanie administracyjne oraz wydano decyzję administracyjną celem poprawy stanu sanitarno – technicznego z terminem realizacji na 2018 r.

Ponadto przeprowadzono jedną wspólną kontrolę z przedstawicielem Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wałczu. Kontrola wykazała nieprawidłowości, sprawę przekazano do właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Zgodnie z realizacją planu działania na 2017 r. w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego w ramach porozumienia z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzono kontrole sanitarne w 3 gospodarstwach rolnych.

5. Ocena sposobu żywienia i podejmowane działania związane z edukacją dot. prawidłowego żywienia.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych propagowano racjonalne żywienie, z uwzględnieniem zbilansowanej diety nastolatka w zakładach żywienia dzieci i młodzieży. Dokonano także 9 ocen jadłospisów dekadowych przy użyciu metody punktowej opracowanej w Instytucie Żywności i Żywienia przez F. Starzyńską. Podczas oceny stwierdzono, że proponowane dania uwzględniały zasady racjonalnego żywienia, potrawy były urozmaicone pod względem składu, konsystencji i kolorystyki. Uwzględniono w nich różnorodność asortymentu produktów zapewniając tym samym niezbędną ilość składników odżywczych. Podawano w dostatecznej ilości surowe owoce i warzywa. Dokonano jednej oceny sposobu żywienia na podstawie dekadowego jadłospisu. Oceny sposobu żywienia dokonano metodą jakościową, której celem było dostarczanie informacji o jakości żywienia badanej populacji pod względem m. in. ilości spożywanych posiłków w ciągu dnia, częstotliwości spożywania

posiłków, rodzaju spożywanych posiłków, sposobu przygotowywania posiłków. Po dokonaniu oceny nie stwierdzono nieprawidłowości, w tym zakresie.

Informowano placówki oświatowo - wychowawcze o konieczności stosowania zaleceń zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1154) jak również zawartych w ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia w zakresie wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz norm żywienia uwzględniające wartości odżywcze i zdrowotne środków spożywczych. Przeprowadzone kontrole zakładów w powyższym temacie wykazywały stosowanie się placówek do w/w zagadnienia.

Ponadto dokonano 3 ocen sposobu żywienia na podstawie dekadowego jadłospisu w zakładzie opiekuńczo - leczniczym. Oceny sposobu żywienia dokonano metodą jakościową, której celem było dostarczanie informacji o jakości żywienia badanej populacji pod względem m. in. ilości spożywanych posiłków w ciągu dnia, częstotliwości spożywania posiłków, rodzaju spożywanych posiłków, sposobu przygotowywania posiłków. Do ocenionych jadłospisów uwag nie wystosowano.

W zakładach widniała informacja o wszelkich składnikach, w tym powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, użytych przy wytwarzaniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecne w produkcie gotowym w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

6. Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi oraz nową żywnością.

Sprzedaż środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego prowadzą duże sklepy. Stwierdzono, że przechowuje się je na oznakowanych stoiskach, półkach oraz przy kasach, są prawidłowo oznakowane z zachowaniem aktualnych terminów przydatności do spożycia.

Podczas kontroli zwracano uwagę na prawidłowości znakowania suplementów diety, środków spożywczych wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Dokonano oceny znakowania 7 suplementów diety. Uwag do znakowania nie wniesiono.

Ponadto w roku sprawozdawczym do oceny znakowania wykonywanej w siedzibie PSSE pobrano 1 próbkę środka specjalnego przeznaczenia żywieniowego pn. „Energetyczny żel węglowodanowy z kofeiną CARBORADE”. Uwag do znakowania nie wniesiono.

7. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów

Nadzorowano 10 punktów skupu grzybów oraz 1 przetwórnię owocowo-warzywną i grzybową. W roku sprawozdawczym 2 skupy runa leśnego zaprzestały prowadzenia działalności. Wydano 2 decyzje wykreślające z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Punkty skupu działają sezonowo. Spełniają obowiązujące wymagania sanitarno-techniczne i utrzymane są w czystości. Mieściły się w budynkach stałych, pomieszczeniach przewiewnych, zabezpieczone przed szkodnikami. Zapewnione były warunki do utrzymania higieny osobistej zatrudnionych osób, które posiadały czystą odzież przy wykonywaniu pracy oraz posiadały wymagane do tego typu prowadzonej działalności uprawnienia - świadectwa grzyboznawcy lub klasyfikatora grzybów. Zapewniono dostęp dla wszystkich pracowników do toalet i urządzeń do mycia rąk pod bieżącą wodą. Grzyby przechowywane były

w skrzynkach na podestach izolujących, odbierane na bieżąco specjalistycznymi środkami transportu przez przetwórnice grzybowe bądź pośredników.

Przetwórnica owocowo-warzywna i grzybowa to mikro zakład. Zakład pracuje w systemie jednozmianowym, w zakresie skupu, sortowania, mrożenia i pakowania runa leśnego, w tym dodatkowo przygotowywania (mycia, krojenia, obierania, pakowania) owoców i warzyw oraz przechowywania w chłodni. Zakład działa w oparciu o dobrą praktykę higieniczną i produkcyjną oraz zasady systemu HACCP.

W roku 2017 w ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badania laboratoryjnego:

- 1 próbkę grzybów suszonych – podgrzybka brunatnego w kierunku metali: ołów, kadm, rtęć oraz znakowania i organoleptyki.

W ramach podstawowej placówki poziomów skażeń promieniotwórczych pobrano do badania;

- 1 próbkę grzybów świeżych – borowika szlachetnego w kierunku zawartości izotopu cezu.

W zakresie wykonanych badań próbek nie dyskwalifikowano, natomiast do grzybów suszonych wniesiono uwagi do znakowania.

Na stronie internetowej PSSE Wałcz umieszczony był komunikat o dyżurze grzyboznawcy w stacji ze wskazaniem adresu i terminu przyjmowania interesantów.

8. Nadzór nad przebiegiem imprez masowych

Na terenie powiatu nadzorem objęto 8 imprez masowych na terenie powiatu i przeprowadzono ogółem 21 kontroli. Skontrolowano tzw. ruchome i tymczasowe punkty sprzedaży środków spożywczych. Obiekty te posiadały decyzje właściwych terenowo PPIS zatwierdzające działalność w zakresie obrotu i produkcji środków spożywczych. Każdy podmiot produkujący i wprowadzający do obrotu środki spożywcze spełniał wszystkie wymagania konieczne do zapewnienia właściwej jakości zdrowotnej, w tym właściwego stanu sanitarno – higienicznego, wyposażenia w urządzenia i sprzęt oraz stanu zdrowia osób biorących udział w obrocie. Zapewnione były odpowiednie warunki do przechowywania środków spożywczych, w tym nietrwałych mikrobiologicznie zapewniając im odpowiednie warunki chłodnicze oraz chroniąc je przed zanieczyszczeniem. Udostępnione były odpowiednie urządzenia do utrzymania właściwej higieny personelu. Zapewniono odpowiednią ilość wody pitnej. Wydzielone były kabiny ustępowe dla osób obsługujących punkty gastronomiczne z możliwością mycia i dezynfekcji rąk. W celu utrzymania i monitorowania właściwych warunków termicznych środków spożywczych zapewniono dostęp do energii elektrycznej. Przedsiębiorcy prowadzili działalność zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi procedurami zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej wraz z zasadami systemu HACCP.

Podsumowanie i wnioski

1. Współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami PPIS w Wałczu w rozwiązywaniu problemów stanowiła czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarno – technicznego obiektów.
2. Przedsiębiorcy działają w oparciu o opracowane i wdrożone procedury systemu zapewnienia bezpieczeństwa żywności GHP, GMP, HACCP. Wdrożone procedury obejmują wszystkie niezbędne działania do przeprowadzenia przedmiotowej działalności. W wielu przypadkach było to efektem systematycznych i konsekwentnych kontroli pracowników PSSE.

3. Przedsiębiorcy stosują się do obowiązujących przepisów w zakresie prawa żywnościowego.
4. Wszystkie zakłady żywienia zbiorowego realizują ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych.
5. Występowanie niezgodności miało charakter przypadkowy.
6. Na rzecz zdrowia publicznego prowadzony był nadzór w ramach systemów wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach znajdujących się w obrocie.

HIGIENA PRACY

1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy.

a. Tabela 1.1 Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia (NDS/NDN) wg PKD.

b. Tabela 1.2 Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w sekcji higieny pracy w powiecie Wałcz.

Informacje dodatkowe do tabeli 1.2 kolumna 3 – najczęściej stwierdzane uchybienia:

a. w zakresie ogólnych wymogów bhp:

- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych w 19 zakładach,
- brak rejestru czynników szkodliwych lub kart badań i pomiarów w 4 zakładach,
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego w 13 zakładach,
- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń socjalnych w 1 zakładzie,
- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń pracy w 2 zakładach,
- brak aktualnych zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku w 5 zakładach,
- brak programu działań organizacyjno - technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i/lub drgania mechaniczne w 1 zakładzie,
- brak wyznaczonych i przeszkolonych osób do udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej w 3 zakładach,
- brak opracowanych zasad przydziału odzieży, obuwia i środków ochrony indywidualnej w 5 zakładach.

b. w zakresie substancji/preparatów chemicznych stwierdzono w 10 zakładach:

- brak opracowanej procedury na wypadek awarii z udziałem czynnika chemicznego - 3,
- brak spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – 5,
- brak kart charakterystyki – 7,
- brak zapoznania pracowników z kartami charakterystyki – 3.

c. w zakresie czynników biologicznych stwierdzono w 8 zakładach:

- brak oceny ryzyka zawodowego lub niewłaściwa - 4,
- brak rejestru prac - 3,
- brak rejestru pracowników - 4,
- brak opracowanych procedur i instrukcji – 5,
- brak udokumentowanych szkoleń – 1,

d. w zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych stwierdzono w 2 zakładach:

- brak przekazania do ZPWIS w Szczecinie informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w 2 zakładach.

Informacje dodatkowe do tabeli 1.2 kolumna 6 - poprawa warunków pracy:

Nakazy i obowiązki nałożone decyzjami administracyjnymi dotyczyły:

- sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i/lub drgania mechaniczne w 1 zakładzie,
- uzupełnienia ubytku w posadzce w pomieszczeniu socjalnym w 1 zakładzie,
- zapewnienia bezpiecznych warunków pracy na stanowiskach spawalniczych, na których stwierdzono przekroczenia wartości NDS dla manganu w 1 zakładzie,
- oznakowania widocznymi barwami otworu kanału naprawczego w hali warsztatowej w 1 zakładzie,

- zapewnienia bezpiecznych warunków zbierania i przechowywania odpadów medycznych o kodzie 18 01 03* w 2 zakładach.

Informacje dodatkowe do tabeli 1.2 kolumna 7:

Nakazy i obowiązki nałożone decyzjami administracyjnymi dotyczyły:

- przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy – 38,
- zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy – 10,
- wykonania i udokumentowania lub zaktualizowania oceny ryzyka zawodowego i zapoznania z nim pracowników – 16,
- wykonania lub zaktualizowania rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych oraz kart badań i pomiarów – 4,
- zapewnienia kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz zapoznania z nimi pracowników – 9,
- sporządzenia lub przedstawienia spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – 5,
- zapewnienia prawidłowego systemu udzielania pierwszej pomocy – 3,
- zapewnienia lub uaktualnienia instrukcji / procedur i zapoznania z nimi pracowników – 13,
- zapewnienia właściwych pomieszczeń higieniczno sanitarnych pracownikom – 1,
- zapewnienia prawidłowego przydziału i postępowania z odzieżą, obuwciem roboczym oraz środkami ochrony indywidualnej – 5,
- sporządzenia lub zaktualizowania rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych oraz rejestru prac narażających na działanie takich czynników – 7,
- sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno - technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i/lub drgania mechaniczne – 1,
- przedstawienia aktualnych zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku – 2,
- przeprowadzenia szkoleń BHP dla pracowników – 1,
- doprowadzenia do właściwego stanu technicznego ciągów komunikacyjnych – 1,
- przekazania do ZPWIS w Szczecinie informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 2.

2. Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne.

a. Tabela 2.1 Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi z terenu powiatu Wałcz

3. Ocena narażenia na czynniki biologiczne.

a. Tabela 3.1. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi na terenie powiatu Wałcz

4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz produktami biobójczymi.

a. Tabela 4.1. Substancje chemiczne i ich mieszaniny w powiecie Wałcz - wprowadzający do obrotu

b. Tabela 4.2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny w powiecie Wałcz - stosujący

c. Tabela 4.3. Produkty biobójcze w powiecie Wałcz

5. Choroby zawodowe.

- a. Tabela 5.1 Choroby zawodowe w powiecie Wałcz

6. Środki zastępcze.

- a. Tabela 6.1 Środki zastępcze w powiecie Wałcz

Wyżej wymienione tabele znajdują się w pliku programu „Excel” w załączniku do sprawozdania.

Podsumowanie i wnioski

1. W zakresie nadzoru nad warunkami pracy pracodawcy nie zachowują częstotliwości wykonywania pomiarów środowiska pracy w zakresie czynników szkodliwych określonych przepisami.
2. Pracodawcy nie dopełniają obowiązku terminowego kierowania pracowników na okresowe badania lekarskie.
3. Pracodawcy nie aktualizują spisu i kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin.

HIGIENA KOMUNALNA

1. Ogółem liczba obiektów pod nadzorem: 416, w tym:

Tabela 10 Rodzaj obiektu, liczba obiektów i liczba obiektów skontrolowanych wg MZ-46

<i>Rodzaj obiektu</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba obiektów skontrolowanych</i>	<i>Uwagi</i>
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 1	42	42	Skontrolowanych na jakość wody
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 2.B	3	3	Skontrolowanych na jakość wody przez organizatora
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 4	28	0	Nadzór nad podmiotami leczniczymi prowadzi sekcja epidemiologii
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 5	343	280	-
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 6	-	-	Uwzględnione w dziale 5 w wierszu inne
OGÓLEM	416	325	

2. Ogółem liczba kontroli: 334

Tabela 11 Rodzaj obiektu i liczba kontroli wg MZ-46

<i>Rodzaj obiektu</i>	<i>Liczba kontroli</i>	<i>Uwagi</i>
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 1	45	Przeprowadzono 45 kontroli w 42 wodociągach
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 2.B.	3	
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 4	0	Nadzór nad podmiotami leczniczymi prowadzi sekcja epidemiologii
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 5	286	Przeprowadzono 286 kontroli w 280 obiektach
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 6	-	Uwzględnione w dziale 5
RAZEM	334	
Sprawdzająca wykonanie obowiązków decyzji	7	Wykonanie obowiązków dot. jakości wody
Ekshumacje	74	
Interwencje	9	
Imprezy masowe	8	
RAZEM	98	
OGÓLEM	432	

3. Liczba załatwionych interwencji:

W 2017 r. przyjęto 21 wniosków o interwencję, z czego 1 wniosek Strona wycofała, 2 interwencje były zasadne i dotyczyły:

- nieskanalizowanego ustępu,
- naruszenia wymagań sanitarno-higienicznych pomieszczeń Dziennego Domu Pomocy w Wałczu,

zaś w 8 przypadkach zarzuty się nie potwierdziły, wnioski dotyczyły:

- podejrzenia zanieczyszczenia wody do spożycia w mieszkaniu własnościowym,
- braku dezynfekcji w gabinecie rehabilitacyjnym,
- nadmiernego chlorowania wody przeznaczonej do spożycia,
- nieprawidłowego stanu sanitarnego ustępu publicznego na Targowisku Miejskim w Wałczu,
- uciążliwości zapachowych oraz obawy przed przedostaniem się do wód substancji pochodzących z biogazowni w Rzeczycy,
- uciążliwej hodowli gołębi,
- nieprawidłowego stanu sanitarnego i technicznego pojemników na odpady komunalne,
- hałasu pochodzącego z urządzeń klimatyzacyjnych i wentylacyjnych sklepu.

W 10 przypadkach przekazano sprawę do załatwienia zgodnie z kompetencjami. Wnioski interwencyjne dotyczyły:

- zbierania i przechowywania śmieci w mieszkaniu,
- nieprawidłowego stanu sanitarnego mieszkania i problemów alkoholowych lokatora,
- wystąpienia wilgoci w lokalu socjalnym,
- uciążliwości zapachowych w mieszkaniu,
- pozostawionych resztek gruzu na cmentarzu,
- niezabezpieczenia pojemników na odpady komunalne przed dostępem osób postronnych,
- podejrzenie przedostania się nieczystości z szamba na teren sąsiednich ogrodów działkowych,
- śmietników przy placu zabaw,
- zaniedbania mieszkania w budynku wielorodzinnym,
- myjek samochodowych.

4. Liczba decyzji: 126, w tym:

- nakazowe - 16,
- zmieniające - 6,
- ekshumacyjne – 104.

5. Liczba zamknięć/ unieruchomień/ wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części- 0

6. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych obiektów (wodnych, stałych):

Tabela 12 Zestawienie liczbowe zmian w infrastrukturze obiektów higieny komunalnej

Rodzaj obiektu		Liczba obiektów			
		nowododanych	zlikwidowanych	ze zmianą kategorii obiektu	po remontach generalnych
		1	2	3	4
Podmioty lecznicze		1	2	-	-
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	22	3	-	-	-
Zakłady fryzjerskie	23	2	2	2	-
Zakłady kosmetyczne	24	3	4	-	-
Zakłady odnowy biologicznej	26	2	1	-	-
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu	27	2	-	-	-
Piaskownice	44	1	13	-	-
MWdK		3	-	-	-
OGÓLEM		17	22	2	-

7. Charakterystyka obiektów

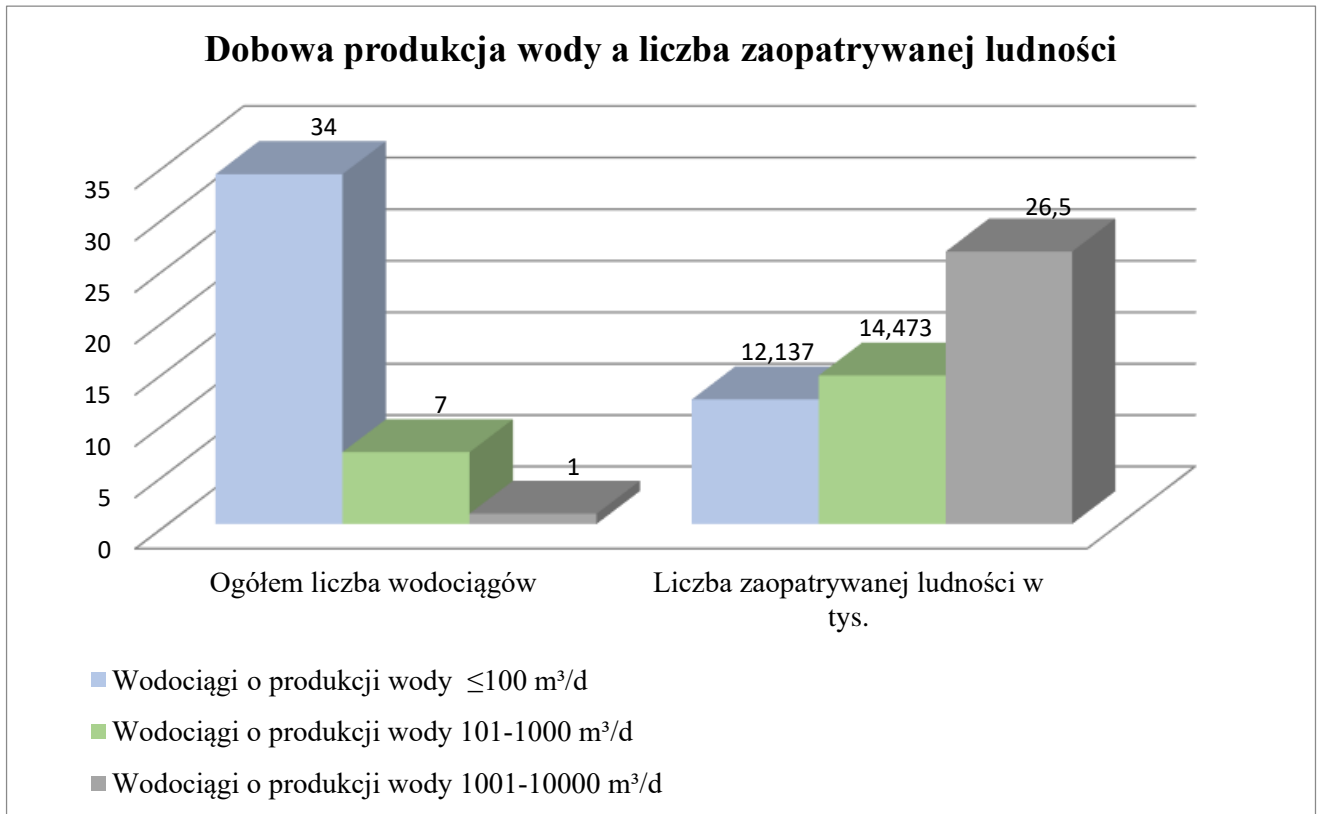
7.1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Zgodnie z „Harmonogramem pobierania próbek wody” na 2017 r. zaplanowano pobór 116 próbek wody do spożycia, pobrano natomiast łącznie 295 próbek do badań tj. o 179 próbek więcej. Zakwestionowano 27 próbek pod względem fizykochemicznym oraz 37 próbek pod względem mikrobiologicznym. W związku z kwestionowanymi wynikami badań wody do spożycia wydano łącznie 11 decyzji, z czego 11 wyegzekwowano.

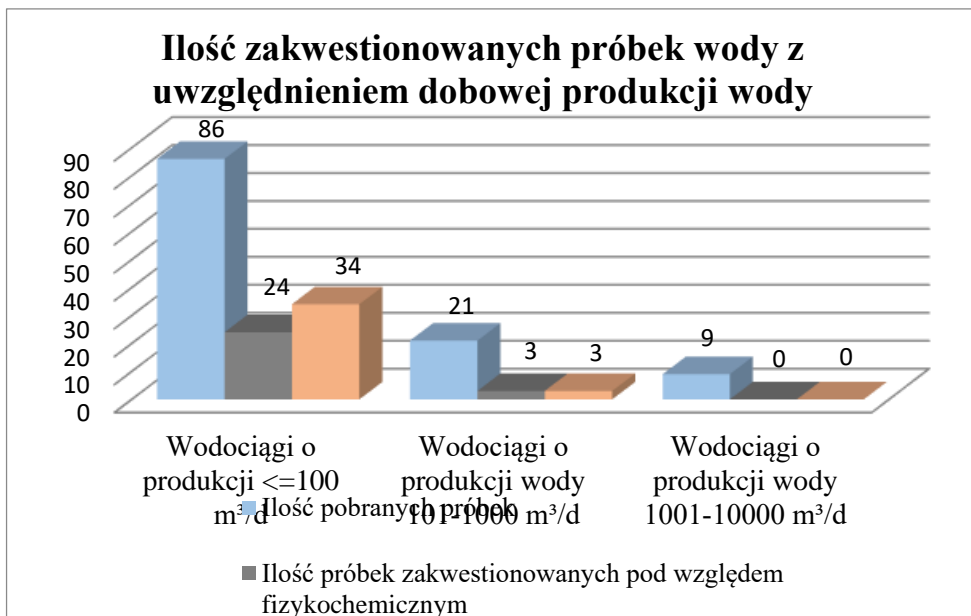
Tabela 13 Działalność represyjna w higienie komunalnej

Stan techniczny	Jakość wody	Decyzje inne (umorzenie postępowania, uchylające, zmieniające)	Decyzje-rachunki
0	14	-	15/ 5710,61 zł

Wykres 1

Wykres 2

▪ Wodociągi o produkcji ≤ 100 [m³/d]

W ewidencji PPIS w Wałczu na liście wodociągów na koniec 2017 r. znajdowało się ogółem 34 wodociągi, w tym 1 zakładowy. Przeprowadzono 34 kontrole urządzeń zaopatrujących w wodę, w wyniku których nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontrolę jakości wody przeprowadzono we wszystkich nadzorowanych wodociągach. W ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego pobrano 86 próbek do badań, z czego zakwestionowano:

- ✓ 24 próbki pod względem fizyko-chemicznym (mętność, mangan, żelazo, zapach), wydano 4 decyzje na warunkową przydatność wody do spożycia, z których 4 wyegzekwowano.
- ✓ 34 próbki pod względem bakteriologicznym (bakterie gr. coli, E.coli), wydając 7 decyzji na brak przydatności wody do spożycia, które zostały zrealizowane.

Podejmowane działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne polegały na naprawie urządzeń uzdatniających, wymianie filtrów oraz płukaniu i dezynfekcji całej sieci przy użyciu podchlorynu sodu.

▪ Wodociągi o produkcji 101-1000 [m³/d]

W ewidencji PPIS w Wałczu na liście wodociągów znajduje się 7 wodociągów. Przeprowadzono 8 kontrole urządzeń zaopatrujących w wodę, w wyniku których nieprawidłowości nie stwierdzono.

Sprawdzono jakość wody we wszystkich nadzorowanych wodociągach w tej grupie. W ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego o pobrano 21 próbek wody do badań, z czego zakwestionowano:

- ✓ 3 próbki pod względem mikrobiologicznym (bakterie gr. coli jtk /100 ml). W związku z tym wydano 1 decyzję na brak przydatności wody do spożycia. Decyzja została wyegzekwowano.
- ✓ 3 próbki pod względem fizykochemicznym (ponadnormatywną zawartość manganu). Działania naprawcze podjęte przez zarządcę wodociągu przyniosły pożądany skutek, co zostało potwierdzone pozytywnymi wynikami badań sprawdzających.

Na koniec 2017 roku 1 wodociąg produkuje wodę o warunkowej przydatności do spożycia (decyzja wydana w 2015 r.)

Podejmowane działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne polegały na płukaniu i dezynfekcji całej sieci przy użyciu podchlorynu sodu.

▪ Wodociągi o wydajności 1001-10000 [m³/d]

W ewidencji znajduje się 1 wodociąg, w którym jakość wody jest kontrolowana zgodnie z harmonogramem poboru próbek wody. Przeprowadzono 2 kontrole stacji uzdatniania. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego pobrano 9 próbek do badań – jakość wody nie była kwestionowana.

7.2. Pływalnie i baseny

W ewidencji znajduje się 1 pływalnia kryta. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody pobrano do badań 4 próbki wody z niecek basenowych. Jakość wody nie była kwestionowana. Podczas przeprowadzonej 1 kontroli sanitarnej, nie stwierdzono uchybień. Realizacja harmonogramu z kontroli wewnętrznej prowadzona jest prawidłowo.

7.3 Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli

Na terenie powiatu wałeckiego w 2017 r. zostały zorganizowane 3 miejsca wykorzystywane do kąpieli. Organizatorzy w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej pobrali do badań łącznie 6 próbek wody, przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz w trakcie jego trwania.

W obu przypadkach jakość wody pod względem bakteriologicznym we wszystkich zgłoszonych miejscach wykorzystywanych do kąpieli spełniała wymagania określone przepisami.

Sprawozdania z wykonanych badań były dostarczane na bieżąco, na ich podstawie zostało wydanych 6 ocen o przydatności wody do kąpieli.

Skontrolowano 3 miejsca wykorzystywane do kąpieli pod względem wymagań sanitarno-higienicznych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

7.4 Stan sanitarny obiektów.

Do grupy obiektów użyteczności publicznej, w których przeprowadzono 334 kontrole sanitarne wchodzi:

- ustępy publiczne – **4** kontrole,
- ustępy ogólnodostępne – **9** kontrole,
- obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie (hotele, hotele niekategoryzowane, ośrodki wczasowe, pokoje do wynajęcia, gospodarstwa agroturystyczne, kempingi, pola namiotowe) – **42** kontrole,
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczące łącznie powyższe usługi - **78** kontrole,
- inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej – **2** kontrole,
- dworzec autobusowy – **1** kontrola,
- cmentarze i kaplice cmentarne – **24** kontrole,
- zakłady pogrzebowe – **7** kontrole,
- pływalnia – **1** kontrola,
- obiekty sportowe - **7** kontrole,
- piaskownice – **74** kontrole,
- obiekty kulturalne – **3** kontrole,
- środki transportu osobowego - **6** kontrole - dokonano oceny stanu sanitarnego 40 autobusów,
- apteki – **20** kontrole,
- inne obiekty użyteczności publicznej tj. place targowe, sklepy zielarskie, pralnie, składowisko odpadów – **8** kontrole,
- ujęcia wody – **45** kontrole,
- miejsca wykorzystywane do kąpieli – **3** kontrole.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych w 3 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, dot. złego stanu technicznego ogrodzenia dwóch cmentarzy oraz złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń obiektu pomocy społecznej, co skutkowało wydaniem łącznie 3 decyzji nakazowych. W pozostałych obiektach stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

W roku 2017 wydano łącznie 5 decyzji przedłużających dotyczących: 3 ustępów publicznych z terminem realizacji 31.05.2018 r. oraz 2 cmentarzy komunalnych z terminem realizacji 31.08.2018 r.

8. Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

Tabela Nr 14 Dane dotyczące ekshumacji

Lp.	Liczba cmentarzy ogółem	Ogółem l. decyzji dot. ekshumacji	Liczba decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba decyzji niezezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba przeprowadzonych ekshumacji	Liczba ekshumacji z udziałem pracowników w PIS	Liczba wstrzymanych ekshumacji i powód ich wstrzymania
1.	36	104	104	0	78	*74	0

* w tym 8 kontroli ekshumacji- decyzje wydane w 2016 r.

Warunki sanitarne przeprowadzanych ekshumacji przez zakłady pogrzebowe nie budziły zastrzeżeń. Pracownicy byli zabezpieczeni w odzież ochronną, środki dezynfekcyjne. Transport szczątków odbywał się z zachowaniem właściwych warunków sanitarnych wymaganych dla transportu zwłok i szczątków ludzkich.

Tabela 15 Dane dotyczące zakładów pogrzebowych

Lp.	Nazwa zakładu pogrzebowego / domu przedpogrzebowego	Liczba chłodni	Liczba miejsc w chłodni	Liczba specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków jakim dysponuje zakład / dom
1.	ZP „Cheron”, Ryszard Simiński, 78-600 Wałcz, Al. Zd. Wału Pom. 7	1	4	2
2.	ZUP „Nekrolog”, Krzysztof Kargol, 78-600 Wałcz, ul. Kilińszczaków 72	2	7	2
3.	ZGK – Usługi Pogrzebowe Chrzęstkowo, Wałcz, ul. Północna 1	1	6	1
4.	ZP „Kalia” Adriana Glazińska, 78-600 Wałcz, ul. Nowomiejska 32	1	3	1
5.	Usługi Pogrzebowe, Zbigniew Tymecki, 78-630 Człopa, ul. Kopernika 1	0	0	2
6.	Usługi Pogrzebowe JAN-POL, Halina i Beata Polaków, 78-650 Mirosławiec, ul. Leśna 16	0	0	1

Skontrolowano 23 cmentarze, 1 kaplicę znajdującą się na terenie cmentarza komunalnego oraz 6 zakładów pogrzebowych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dane dot. sprowadzenia zwłok z zagranicy i przewozu zwłok poza granice RP:

- liczba wydanych postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy- 3,
- liczba wydanych decyzji na wywóz zwłok poza granice RP – 0.

9. Szpitale

Sekcja higieny komunalnej nie kontrolowała tej grupy obiektów, ponieważ nie ma ich pod nadzorem.

10. Liczba i zabezpieczenie imprez masowych - 8

- ogólna liczba wniosków, które wpłynęły do PPIS na zabezpieczenie imprez masowych - **8**,
- ogólna liczba wydanych negatywnych opinii na zorganizowanie imprez masowych z wyszczególnieniem: wnioskodawców, rodzaju imprezy, w tym meczów piłki nożnej oraz przyczyn negatywnych opinii - **0**,
- ogólna liczba wydanych pozytywnych opinii na zorganizowanie imprez masowych z wyszczególnieniem: wnioskodawców, rodzaju imprezy, w tym meczów piłki nożnej – **8**

Tabela Nr 12 Dane dotyczące imprez masowych

Lp.	Organizator imprezy	Data wydania opinii	Nazwa i data	Rodzaj imprezy masowej
1.	Starostwo Powiatowe w Wałczu, ul. Dąbrowskiego 17, 78-600 Wałcz	25.04.2017	„Majówka na Dąbrowskiego” dnia 03.05.2017 r.	artystyczno-rozrywkowa
2.	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu, ul. Bydgoska 50, 78-600 Wałcz	08.05.2017	„Juwenalia 2017” dnia 26.05.2017 r.	artystyczno-rozrywkowa
3.	Ośrodek Kultury ul. Parkowa 1 78-650 Mirosławiec	02.06.2017	„Festiwal Żubra” w dniach 01-02.07.2017 r.	artystyczno-rozrywkowa
4.	Wałeckie Centrum Kultury Plac Zesłańców Sybiru 3 78-600 Wałcz	02.06.2017	„Święto Brygady Wsparcia Dowodzenia Wielonarodowego Korpusu Północny-Wschód w Wałczu” dnia 30.06.2017 r.	artystyczno-rozrywkowa
5.	Wałeckie Centrum Kultury Plac Zesłańców Sybiru 3 78-600 Wałcz	02.06.2017	„Festiwal Dwoch Jezior” w dniach 07-09.07.2017 r.	artystyczno-rozrywkowa
6.	Gminny Ośrodek Kultury w Tucznie ul. Wolności 26A 78-640 Tucznno	20.06.2017	„Dni Tucznna 2017. SPOTKANIE NA MIEDZY” dnia 15.07.2017 r.	artystyczno-rozrywkowa
7.	Dom Kultury w Człopie ul. Strzelecka 78-630 Człopa	06.07.2017	„Dni Człopy” dnia 29.07.2017 r.	artystyczno-rozrywkowa
8.	Wałeckie Centrum Kultury Plac Zesłańców Sybiru 3 78-600 Wałcz	31.07.2017	„Pożegnanie Lata 2017” dnia 26.08.2017 r.	artystyczno-rozrywkowa

Skontrolowano wszystkie imprezy masowe (8 kontroli sanitarnych), w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie spełnienia warunków sanitarnych organizowanych imprez.

11. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach

- współpraca z innymi pionami PSSE / WSSE (w jakim zakresie - liczba wspólnych kontroli – kompleksowych, problemowych, współdziałanie w innych przedsięwzięciach, itp.)- 1 kontrola Zakładu Pogrzebowego w Człopie-kontrola doraźna WSSE Szczecin
- współpraca z instytucjami, podmiotami etc. (w jakim zakresie - efekty)-

- wspólna kontrola stadionów miejskich z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej oraz Starostwa Powiatowego
- współpraca z mediami (*RTV, prasa*)-
 - PPIS w Wałczu udzielił wywiadu nt. jakości wody do spożycia pochodzącej z wodociągu w Marcinkowicach
 - udzielenie lokalnej prasie telefonicznej informacji nt. funkcjonujących na terenie powiatu wałeckiego miejsc wykorzystywanych do kąpieli,
 - udzielenie lokalnej telewizji wywiadu nt. miejsc wykorzystywanych do kąpieli.

Podsumowanie i wnioski

1. Przeprowadzone w roku 2017 kontrole stanu sanitarno-higienicznego i technicznego obiektów użyteczności publicznej i urzędzeń wodociągowych wykazały nieprawidłowości w 3 obiektach.
2. Ogółem do badań pobrano 295 próbek wody przeznaczonej do spożycia, w tym zakwestionowano 64 próbek co stanowi 21,7 %.
3. Na podstawie prowadzonego monitoringu jakości wody najwięcej próbek wody zakwestionowano w grupie wodociągów o najniższej dobowej produkcji wody tj. $\leq 100 \text{ m}^3/\text{d}$.
4. W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego przez PPIS w Wałczu oraz podjętych działań naprawczych przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne jakość wody ulegała poprawie.
5. Na dzień 31.12.2017 r. cztery wodociągi dostarczają wodę o warunkowej przydatności wody do spożycia.

Sprawozdanie sporządził:

Imię i nazwisko, stanowisko służbowe:

Jarosław Topa - mł. asystent

Nr telefonu: (67) 258-34-82 wew. 42

e-mail: pssewalcz@pis.gov.pl

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Nadzór sanitarny nad placówkami nauczania i wychowania.

W 2017 r. ocenie pod względem technicznym i sanitarnym poddano ogółem **142** placówki:

- Ilość placówek stałych – **42**
- Ilość placówek wypoczynku zimowego – **20**
- Ilość placówek wypoczynku letniego – **80**

Ogółem przeprowadzono **103** kontrole

Liczba dzieci i młodzieży w skontrolowanych placówkach – **7294**

Podczas sprawowania nadzoru sanitarnego nad warunkami nauczania w placówkach oświatowo - wychowawczych stwierdza się ich znaczną poprawę. Poprawiają się warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach z uwagi na poprawę standardów wyposażenia i stanu technicznego budynków. W 16 placówkach szkolnych przeprowadzono remonty oraz malowanie pomieszczeń dydaktycznych, szatni, korytarzy, toalet, bloku sportowego w celu poprawy bieżącego stanu sanitarno – higienicznego. W porównaniu do ubiegłego roku zwiększyła się liczba placówek, w których przeprowadzono prace remontowo – przygotowawcze.

2. Higiena procesu nauczania.

Ocenę prowadzono w oparciu o wyniki kontroli warunków procesów nauczania w szkołach t. j. umeblowania pomieszczeń do nauki oraz ocenę rozkładów zajęć.

W 2017 r. podlegało ocenie:

- dostosowanie mebli do wzrostu w 9 placówkach w 30 oddziałach, stanowisk ogółem 555, w tym:
 - mebli szkolnych do wzrostu uczniów w 2 placówkach w 7 oddziałach, stanowisk 479,
 - mebli przedszkolnych do wzrostu przedszkolaków w 7 placówkach w 23 oddziałach, stanowisk 76,
- Z wykonanych opracowań pomiarów wynikało, że uczniowie i przedszkolaki korzystali z mebli dostosowanych do zasad ergonomii;
- dzienne plany lekcji oceniono w 7 szkołach w 41 oddziałach.
- Nie stwierdzono niezgodności tygodniowego rozkładu zajęć z zasadami higieny.

3. Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2017 roku prowadzono nadzór nad zimowym i letnim wypoczynkiem dzieci i młodzieży w ramach działania powołanego przez Starostę Wałeckiego Zespołu ds. Kontroli Organizacji i Bezpieczeństwa Wypoczynku Dzieci i Młodzieży, w skład którego weszli przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Wałczu, Komendy Powiatowej Policji w Wałczu, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wałczu, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wałczu. Zespół przeprowadzał wspólne kontrole placówek zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

- W okresie ferii zimowych na terenie działania PSSE Wałcz skontrolowano 8 wypoczynków zimowych, z których skorzystało ogółem 270 dzieci i młodzieży w tym:
 - 3 wypoczynki w miejscu zamieszkania, z których skorzystało 135 dzieci i młodzieży;
 - 5 wypoczynków w formie wyjazdowej, na których wypoczywało 135 uczestników.

- W okresie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu skontrolowano 37 wypoczynków, wypoczywało ogółem 2336 uczestników w tym:
- 13 obozów pod namiotami - wypoczywało 1135 uczestników;
 - 2 półkolonie w miejscu zamieszkania, z których skorzystało 126 dzieci;
 - 22 innych obozów oraz form wyjazdowych - wypoczywało 1075 uczestników.

Podczas kontroli w/w wypoczynków nie stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarnej, nie wystąpiły ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową. Obozy dostosowane były i funkcjonowały zgodnie z wytycznymi GIS oraz przepisami prawa żywnościowego. Podczas kontroli prowadzone były działania edukacyjne (instruktaże, pogadanki) w zakresie profilaktyki zdrowotnej, w tym chorób zakaźnych.

Organizatorzy kontrolowanych placówek wypoczynku prawidłowo przygotowali placówki do prowadzenia wypoczynku dzieci i młodzieży, dbając o to, aby wypoczynek przebiegał bezpiecznie i we właściwych warunkach sanitarno – technicznych, stosując się do wymogów określonych przepisami.

4. Działalność pokontrolna w placówkach nauczania i wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

Wydano 1 decyzję administracyjną zmieniającą termin wykonania na rok 2018, która dotyczy szkoły podstawowej, na doprowadzenie do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego ściany w korytarzu komunikacyjnym – szatni dla uczniów, tak aby były bez miejscowych zagrzybień, zmuszałego tynku i odprysków farby.

5. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

Stan infrastruktury szkół do realizacji zajęć z wychowania fizycznego jest bardzo zróżnicowany. Na terenie powiatu w ubiegłym roku funkcjonowało 13 pełnowymiarowych sal gimnastycznych, z pełnym zapleczem pomocniczym (szatnie, sanitariaty i magazynki sprzętu), które służą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach:

- 11 szkoły podstawowe,
- 1 gimnazjum,
- 1 szkoła wyższa.

Jedna placówka - szkoła policealna nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć WF, program szkolny nie obejmuje zajęć z WF.

Pozostałe szkoły z terenu powiatu wałeckiego posiadają małe sale niepełnowymiarowe (zastępcze) i boiska sportowe.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-technicznego sal gimnastycznych, zaplecza i sprzętu sportowego.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie.

6. Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania.

Wszystkie szkoły i placówki zapewniły pomieszczenia sanitarne na każdej kondygnacji, wentylowane, osobne dla dziewcząt i chłopców, utrzymane w czystości. Stan techniczny urządzeń sanitarnych nie budził zastrzeżeń. Zapewnione były właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej (bieżąca ciepła woda, mydło w dozownikach, suszarki lub ręczniki do rąk, papier toaletowy w kabinach WC).

W 2017 r. nie odnotowano placówek, w których występuje ponadnormatywna liczba uczniów na urządzenie ustępowe wg. standardów dostępności.

7. Obsada kadrowa pionu Higieny Dzieci i Młodzieży i liczba placówek objętych nadzorem.

Na stanowisku pracy d.s. higieny dzieci i młodzieży zatrudniona jest 1 osoba, młodszy asystent.

Liczba placówek będących pod nadzorem ogółem 142, w tym:

- placówki stałe - 42
- placówki wypoczynku zimowego – 20
- placówki wypoczynku letniego – 80

8. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w żłobkach i klubach malucha.

Na terenie działalności tutejszej Stacji funkcjonują od 2016 r. 2 żłobki, do których uczęszczało 37 dzieci. Placówki posiadają pozytywną opinię sanitarną PIS. Nieprawidłowości w bieżącym stanie sanitarno - higienicznym oraz w stanie technicznym podczas kontroli przeprowadzonych w placówkach nie stwierdzono.

9. Ochrona placów zabaw/terenów rekreacyjnych/terenów sportowych przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi.

Na 83 ogółem skontrolowanych placówek:

- 20 posiadało plac zabaw/teren rekreacyjny,
- 63 plac zabaw i/lub teren rekreacyjny oraz teren sportowy.

We wszystkich placówkach stwierdzono prawidłową ochronę terenów przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi.

10. Ocena warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci 6-letnich w tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych.

Według ewidencji w 2017 roku funkcjonowało 20 samodzielnych oddziałów „zerowych”, w tym:

- 10 w przedszkolach,
- 10 w szkołach podstawowych.

Ponadto stwierdzono brak w 12 placówkach oddziałów „zerowych”, w tym:

- 5 w przedszkolach,
- 7 w szkołach podstawowych.

Wszystkie oddziały „zerowe” posiadały właściwą infrastrukturę i wyposażenie pomieszczeń. Do oddziałów „zerowych” uczęszczało w roku szkolnym 2016/2017 ogółem 753 dzieci.

11. Prowadzenie dożywiania w szkołach.

Ogółem w placówkach funkcjonuje 5 stołówek, które wydają obiady dla uczniów szkół podstawowych i uczniów gimnazjum. Część szkół prowadzi dożywianie posiłkiem ciepłym dowożonym z innych stołówek pozaszkolnych. Ogółem 18 szkół prowadzi wydawanie ciepłych posiłków w tym:

- pełne obiady wydaje 6 szkół (korzystało 878 uczniów),
 - posiłki jednodaniowe wydaje 13 szkół (korzystało 810 uczniów).
- (1 szkoła wydaje zarówno ciepłe obiady pełne, jak i posiłki jednodaniowe).

Inną formą dożywiania uczniów było podawanie ciepłego napoju oraz bułek lub kanapek. Śniadanie szkolne organizowała 1 placówka dla 25 uczniów, natomiast napój podawano w 15 szkołach dla 2986 uczniów.

Z posiłków dofinansowanych korzystało 741 uczniów w poszczególnych placówkach (szkoły podstawowe – 732, gimnazjum – 9).

12. MZ-45. Sprawozdanie o działalności kontrolno – represyjnej

Wyszczególnienie	Badania ogółem	Wykonane oznaczenia			liczba pobranych próbek	kontrole	Decyzje					Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Akty oskarżenia	Nałożone mandaty	Kwota nałożonych mandatów w złotych	Nałożone kary pieniężne	Kwota nałożonych kar pieniężnych w złotych	
		chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne			wydane w I instancji													
							przez PPIS i PGIS		przez PWIS		wydane w II instancji przez PWIS									
							merytoryczne	płatnicze												
0	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
higiena dzieci i młodzieży	555	0	555	0	0	103	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Podsumowanie i wnioski

1. Na terenie powiatu stwierdza się: poprawę warunków nauczania i wychowania w placówkach oświatowych i wychowawczych w zakresie stanu sanitarno – technicznego, co było konsekwencją przeprowadzonych bieżących prac remontowych, napraw. Wzrósł także standard jakości wyposażenia placówek.
2. Praca powołanego przez Starostę Wałeckiego „Zespołu ds. kontroli miejsc wypoczynku dzieci i młodzieży” z udziałem pracowników PSSE w Wałczu przyczyniła się do zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uczestniczących w różnych formach letniego i zimowego wypoczynku. Organizatorzy wypoczynku dzieci i młodzieży, zapewnili bezpieczny przebieg wypoczynku gwarantując właściwe warunki sanitarno – techniczne.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

1. W roku 2017 wydano 10 opinii sanitarnych, dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego. Nie wydano żadnej decyzji wnoszącej sprzeciw w sprawie przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego.
2. W roku sprawozdawczym uzgodniono pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 4 dokumentacje projektowe dotyczących adaptacji i zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń i obiektów budowlanych oraz 1 projekt budowlany.
3. Przeprowadzono łącznie 10 kontroli.
4. Wydano 3 opinie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym:
 - 1 opinię w ramach uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko
 - 2 opinie w ramach oceny projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
5. Wydano 31 opinii w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w tym:
 - 28 opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - 3 opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
6. Na terenie powiatu wałeckiego w roku sprawozdawczym dopuszczono do użytkowania 5 obiektów mających istotny wpływ na stan sanitarny powiatu:
 - tymczasową wytwórnię mas bitumicznych, dz. nr 78, ul. Bydgoska, 78-600 Wałcz,
 - rozbudowanego i przebudowanego budynku Gimnazjum, dz. nr 8/4, Chwiram, gmina Wałcz,
 - nadbudowanego, rozbudowanego i przebudowanego budynku biurowo-usługowego, ul. Dąbrowskiego 6, 78-600 Wałcz,
 - hali magazynowej (hurtowni wędlin), ul. Bydgoska 84D, 78-600 Wałcz,
 - rozbudowanej sali konsumpcyjnej, dz. nr 5225/1, ul. Aleja Zdobywców Wału Pomorskiego 99, 78-600 Wałcz.
7. W ramach zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ponad w/w czynności wystawiono również:
 - 16 decyzji płatniczych,
 - 2 postanowienia w sprawie odmowy wydania opinii w oparciu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wnioski:

- zaobserwowano zmniejszoną ilość składanych wniosków dotyczących uzgodnień dokumentacji projektowych budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych (4/21),
- zmalała liczba kontroli przeprowadzanych w związku z przystąpieniem do użytkowania obiektów budowlanych (10/39),
- wzrosła liczba opinii (28/23) w związku z wnioskami dotyczącymi potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,

- zmalała liczba opinii stwierdzających w ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałczu, potrzebę sporządzania raportów ich oddziaływania na środowisko (1/8, przeważały inwestycje związane z pozyskiwaniem energii z odnawialnych źródeł energii – instalacje fotowoltaiczne, rozbudową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz przebudową i remontami dróg),
- wzrosła ilość spraw związanych z opinią dla projektów dokumentów planistycznych wraz z ich prognozą oddziaływania na środowisko (2/1) oraz zmalała liczba opinii określających stopień i zakres informacji w prognozie oddziaływania na środowisko dla potrzeb opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (1/5),

nie odnotowano wniosków w sprawie zajęcia stanowiska co do warunków świadczeń prowadzonych przez podmioty działalności leczniczej (również po wejściu w życie z dniem 15 lipca 2016 r., przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r., poz. 960), które uchylili normę prawną na podstawie., której takie stanowiska były zajmowane).

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W roku 2017 pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu wałeckiego realizował zadania ukierunkowane głównie na realizację programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób, inicjowanie zadań w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz potrzebami społeczeństwa, nawiązywanie współpracy w zakresie realizacji zadań ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych i organizacji pozarządowych, realizujących zadania w zakresie ochrony zdrowia.

I. Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu:

1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

- *Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów pt. „Czyste powietrze wokół nas”.*

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy i zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Zasięgi:

- przedszkola – uczestniczyły 3 przedszkola, co stanowi 27 % przedszkoli w powiecie, w których edukacją objęto 199 dzieci, co stanowi 17 % adresatów programu w powiecie w tej grupie placówek,

- oddziały przedszkolne – uczestniczyło 8 OP przy SP co stanowi 80 % z tej grupy placówek, w których edukacją objęto 158 dzieci co stanowi 37 % adresatów programu w powiecie w tej grupie placówek,

ogółem uczestniczyło 11 placówek co stanowi 52,4 % przedszkoli i oddziałów przedszkolnych razem, w których edukacją objęto 357 dzieci co stanowi 22% dzieci-adresatów z przedszkoli i oddziałów przedszkolnych razem; w realizacji omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 234 rodziców dzieci przedszkolnych;

Wybrane działania: w omawianej edycji koordynator powiatowy przeprowadził szkolenie dla koordynatorów, realizatorów przedszkolnych – uczestniczyło 14 osób; w 2 placówkach nie uczestniczących w szkoleniu przeprowadzono narady do kolejnej edycji programu; w ramach wzmocnienia działań programowych PSSE Wałcza zorganizowała dla przedszkolaków z Wałcza konkurs plastyczny pt. „Nie pal przy mnie”; na konkurs wpłynęło 15 prac; dzięki wsparciu Burmistrza Wałcza wszystkie dzieci otrzymały nagrody rzeczowe; zorganizowano finał, podczas którego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu wręczył dzieciom nagrody i dyplomy oraz podziękowania szkolnym koordynatorom konkursu; w holu PSSE Wałcz zorganizowano również wystawę prac plastycznych, które wpłynęły na konkurs.

- *Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych „Nie pal przy mnie, proszę”.*

Celem programu jest kształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program ma na celu uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia oraz uwrażliwienie na szkodliwość palenia biernego. Głównymi adresatami programu są uczniowie klas I-III szkół podstawowych.

Zasięgi: szkoły podstawowe – uczestniczyły 4 szkoły co stanowi 27 % szkół podstawowych w powiecie, w których edukacją objęto 254 uczniów klas I-III co stanowi 15,4 % adresatów

programu w powiecie; w realizacji omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 117 rodziców.

Wybrane działania: w omawianej edycji programu w 4 szkołach przeprowadzono narady do kolejnej edycji programu – uczestniczyły 4 osoby; przeprowadzono 4 wizytacje z oceną realizacji programu, uczestniczyło 5 osób; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację o realizacji programu.

- **Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu.**

Celem Światowego Dnia Bez Tytoniu jest przyczynienie się do ochrony zdrowia przed skutkami zdrowotnymi, społecznymi i ekonomicznymi wynikającymi z narażenia na dym tytoniowy.

Zasięgi: działaniami objęto ogółem 1926 osób, co stanowi 3,6% ludności w powiecie oraz internauci.

Wybrane działania:

- stoisko edukacyjne - na zaproszenie dyrekcji szkoły 26.05.2017 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu oraz pracownica OZiPZ PSSE Wałcz uczestniczyły w *Festynie Promocji Zdrowia i Sportu* w ZS Nr 4 w Wałczu (szkoła promująca zdrowie); podczas festynu zorganizowano stoisko edukacyjno - informacyjne promujące zdrowy tryb życia bez palenia papierosów; udzielano porad dot. profilaktyki palenie, prowadzono dystrybucję materiałów profilaktycznych oraz udostępniono możliwość pomiarów (za pomocą Smokerlyzera) poziomu tlenu węgla i COHB% - karboksyhemoglobiny w wydychanym powietrzu u osób przystępujących do badania;

- ekspozycja wizualna - oplakatowanie Komunikacji Miejskiej w Wałczu: 30.05.2017 r. przeprowadzono naradę organizacyjną z Prezesem Zakładu Komunikacji Miejskiej w Wałczu przedstawiając propozycje włączenia się zakładu w działania promujące ŚDbezT, omówiono ideę tegorocznej akcji, przekazano plakaty tematyczne; autobusy komunikacji miejskiej w Wałczu zostały oplakatowane w dniach od 31.05.- do 09.06. 2017 r.; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację o akcji.

- **Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia.**

Celem Światowego Dnia Rzucania Palenia jest prowadzenie działań edukacyjnych na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zachęcenie osób palących do zerwania z nałogiem.

Zasięgi: działaniami objęto ogółem 1767 osób, co stanowi 3,3% ludności w powiecie oraz internauci.

Wybrane działania: - Opracowano krzyżówkę tematyczną, która ukazała się w tygodniku lokalnym EXTRA WAŁCZ w wydaniu z dnia 26.10.2017 r. Do udziału w konkursie na rozwiązanie krzyżówki przystąpiło 7 czytelników gazety. Trzy nagrody książkowe ufundowało Starostwo Powiatowe Wałcz. Notatka informacyjna - rozwiązanie krzyżówki oraz lista laureatów konkursu zostały zamieszczone w wydaniu EXTRA WAŁCZA z dnia 16 listopada 2017 r.;

-wystosowano pisma intencyjne, na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację o akcji.

- **Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i opiekunów pt. „Bieg po zdrowie”**

Celem programu jest zwiększenie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych w kontekście szkodliwości palenia papierosów oraz kształtowanie odpowiednich umiejętności i postaw przyczyniających się do podejmowania odpowiednich decyzji na rzecz zdrowego stylu życia.

Zasięgi: szkoły podstawowe – uczestniczyły 4 szkoły podstawowe co stanowi 27 % szkół podstawowych w powiecie, w których edukacją objęto 99 uczniów klas IV co stanowi 23 % adresatów programu w powiecie; w realizacji omawianego programu uczestniczyło ogółem 87 rodziców dzieci realizujących program.

Wszystkie działania realizowane przez PSSE: w omawianej edycji programu w 4 szkołach przeprowadzono narady przygotowujące do realizacji programu, uczestniczyło 6 osób; w ramach koordynacji programu wystosowano 8 pism informacyjno/intencyjnych oraz monitorujących ewaluację programu - do 24 odbiorców; przeprowadzono 6 dystrybucji materiałów programowych; przeprowadzono 3 wizytacje z oceną realizacji programu, w których uczestniczyło 5 osób; zorganizowano stoisko edukacyjne dla uczestników „Festynu promocji zdrowia i sportu” w ZS Nr 4 RCKU w Wałczu, podczas którego informowano o celach i założeniach omawianego programu, udostępniano materiały promocyjne – foldery programowe; zgodnie ze schematem ewaluacji programu na terenie powiatu wałeckiego dwie szkoły objęto ewaluacją programu, w tym 1 klasa realizująca program oraz 1 klasa kontrolna, nie realizująca programu.

2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”.

Program „Trzymaj Formę” skierowany jest do młodzieży szkół gimnazjalnych i ostatnich klas szkół podstawowych oraz ich rodziców. Odnosi się do promocji racjonalnego żywienia i aktywności fizycznej.

Zasięgi:

- szkoły podstawowe – uczestniczyło 9 szkół co stanowi 60 % szkół podstawowych w powiecie, w których edukacją objęto 486 uczniów co stanowi 50 % adresatów ze SP w powiecie;
- gimnazja – uczestniczyło 7 szkół, co stanowi 87,5% gimnazjów w powiecie, w których edukacją objęto 1310 uczniów, co stanowi 79% adresatów - gimnazjalistów w powiecie;
- w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 912 rodziców;
- realizatorami programu w szkołach było ogółem 93 nauczycieli.

Wszystkie działania realizowane przez PSSE:

w omawianej edycji programu koordynator powiatowy przeprowadził szkolenia dla realizatorów programu – uczestniczyło 12 osób; w szkołach nie uczestniczących w szkoleniu przeprowadzono 3 narady przygotowujące do kolejnej edycji programu - - uczestniczyły 3 osoby; przeprowadzono II etap, powiatowy ogólnopolskiego *Konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!”*. Do omawianego etapu zakwalifikowała się 1 uczennica. PPIS w Wałczu ufundował uczestniczce nagrodę rzeczową oraz dyplom za udział w II etapie Konkursu; opiekunka otrzymała podziękowanie i drobny upominek za prace szkolnego koordynatora Konkursu. W ramach monitoringu programu i sprawozdawczości przeprowadzono 8 wizytacji z oceną realizacji programu - uczestniczyło 11 osób oraz wystosowano 3 pisma informacyjne do szkół realizujących program; zorganizowano 1 stoisko edukacyjne promujące program podczas *Majówki Starostwa Powiatowego* w Wałczu - dla 30 odbiorców; przeprowadzono 2 dystrybucje materiałów edukacyjnych, wydając 55 sztuk broszur i ulotek.

3. „Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”.

Celem programu jest popularyzowanie wiedzy na temat HIV/AIDS, promocja testowania w kierunku HIV, kształtowanie postaw tolerancji wobec nosicieli wirusa HIV i chorych na AIDS, ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV oraz zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.

Zasięgi: ogółem 2201 odbiorców, co stanowi 4,1 % ludności powiatu wałeckiego.

Wybrane działania: opracowywano pisma intencyjne dot. sytuacji epidemiologicznej HIV/AIDS, obchodów Światowego dnia AIDS oraz kampanii #mamezasrozmawiac, które przesyłano do samorządów lokalnych, placówek POZ i szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; w celu wzmocnienia działań zorganizowano szkolny konkurs wiedzy o HIV/AIDS dla chętnych uczniów ZS Nr 4 RCKU w Wałczu – uczestniczyło 61 uczniów; dyplomy i nagrody dla laureatów konkursu zapewnił Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu; w ramach kampanii #mamezasrozmawiac przesłano do 2 wydawców

prasy lokalnej informację prasową, która ukazała się w tygodniku *EXTRA WAŁCZ*; w 2017 roku przeprowadzono 21 dystrybucji materiałów edukacyjnych – wydając ogółem 1225 sztuki materiałów edukacyjnych; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono treści informacyjno-edukacyjne.

4. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”.

Cel: ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia.

Zasięgi: działaniami objęto ogółem 3279 odbiorców co stanowi 6,1% mieszkańców powiatu wałeckiego.

Wybrane działania: przeprowadzono 10 zajęć edukacyjnych z młodzieżą szkół ponadgimnazjalnych dla ogółem 410 odbiorców; informowano młodzież o celach i założeniach projektu, przedstawiono prelekcję nt. szkodliwości stosowania tytoniu, alkoholu i środków psychoaktywnych przez kobiety w ciąży, umożliwiono pomiar CO w wydychanym powietrzu - za pomocą Smokerlyzera oraz zorganizowano symulację poruszania się po spożyciu alkoholu za pomocą alko-gogli, oraz po zażyciu narkotyków za pomocą narko-gogli, wyemitowano filmy edukacyjne pt.: „Używki, a ciążą” i „Używki, a codzienność”. Udostępniono również materiały edukacyjne; przeprowadzono ogółem 13 dystrybucji wydając 2845 sztuk materiałów kampanijnych; wystosowano 1 pismo intencyjne do 12 adresatów;

W ramach kampanii „*Melanż. Oczekiwania vs. Rzeczywistość*” wystosowano do 2 (100%) tygodników prasy lokalnej pismo zapraszające do udziału w kampanii; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację o kampanii.

Badania: Zachowania zdrowotne kobiet w ciąży

Zasięgi: badaniem objęto 1 (100%) oddział położniczo-ginekologiczny z terenu PSSE Wałcz; badanie przeprowadzono wśród 8 (100%) pacjentek.

Wybrane działania: wystosowano 2 pisma do dyrektora szpitala zapraszające do współpracy w badaniu; przeprowadzono badanie wśród wszystkich pacjentek znajdujących się w dniu badania na oddziale położniczym.

Program „Ars, czyli jak dbać o miłość”

Zasięgi: - szkoły ponadgimnazjalne – uczestniczyło 7 szkół co stanowi 70% szkół ponadgimnazjalnych w powiecie, w których edukacją objęto 616 uczniów co stanowi 38,1% adresatów programu w powiecie; w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 294 rodziców; ewaluacją objęto 143 uczniów.

Wybrane działania: w ramach realizacji omawianej edycji przeprowadzono 4 narady przygotowujące do kolejnej edycji programu - uczestniczyło 8 osób; wystosowano 2 pisma intencyjne do 10 adresatów; przeprowadzono 5 wizytacji z oceną realizacji programu, w których uczestniczyły 4 osoby; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację o programie.

5. Przedszkolny program zdrowia jamy ustnej i zapobiegania próchnicy – „Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy”

Głównym celem programu jest prowadzenie edukacji prozdrowotnej w zakresie higieny i zdrowia jamy ustnej wśród dzieci i ich opiekunów w przedszkolach województwa zachodniopomorskiego.

Zasięgi: uczestniczyło ogółem 15 placówek, w tym 6 (55%) przedszkoli i 9 (90%) oddziałów przedszkolnych p/SP) co stanowi 71 % placówek-adresatów w powiecie, w których edukacją objęto 679 dzieci co stanowi 42 % adresatów programu w powiecie - dzieci 3-6 letnich uczęszczających do tych placówek; w programie uczestniczyło również 313 rodziców.

Wybrane działania: w omawianej edycji koordynator powiatowy przeprowadził szkolenie dla koordynatorów, realizatorów przedszkolnych – uczestniczyło 14 osób ; w 3 placówkach

nie uczestniczących w szkoleniu przeprowadzono narady do kolejnej edycji programu – uczestniczyły 3 osoby; w celu wzmocnienia działań programowych przeprowadzono 24 zajęcia warsztatowe (nauka technik mycia zębów) dla dzieci biorących udział w programie – uczestniczyło 444 przedszkolaków; przeprowadzono 5 wizytacji programu; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację o programie.

6. Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół gimnazjalnych „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”

Celem programu jest profilaktyka używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem nowych narkotyków, a także kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji odnośnie własnego zdrowia i poczucia odpowiedzialności za dokonywane wybory. Program adresowany do uczniów klas I gimnazjum, ich rodziców/opiekunów oraz nauczycieli.

Zasięgi: rok szkolny 2016-17: uczestniczyło 6 gimnazjów co stanowi 75% z tej grupy placówek; edukacją objęto ogółem 528 uczniów (w tym 422 – 79% - uczniów pierwszych klas gimnazjum oraz 106 uczniów z innych klas gimnazjum); w programie uczestniczyło również 653 rodziców; w ewaluacji uczestniczyło 343 uczniów.

Wybrane działania: w omawianej edycji koordynator powiatowy przeprowadził szkolenie dla koordynatorów, szkolnych – uczestniczyło 4 osoby; w 2 placówkach nie uczestniczących w szkoleniu przeprowadzono narady do kolejnej edycji programu – uczestniczyły 2 osoby; wystosowano pisma intencyjne; przeprowadzono 5 wizytacji z oceną realizacji programu, w których uczestniczyło 8 osób.

I Wojewódzki Przegląd Form Artystycznych

Zasięgi: rok szkolny 2016-17: do etapu powiatowego Wojewódzkiego Przeglądu Form Artystycznych w Wałczu przystąpiły 2 szkoły gimnazjalne co stanowi 33,3% placówek realizujących program i 25% szkół gimnazjalnych z terenu działalności PSSE Wałcz.

Realizacja działania: (w tym współpraca podjęta w ramach realizacji zadania); nawiązano współpracę ze Starostą Wałeckim, w wyniku której ufundowano nagrody dla laureatów przeglądu; współpraca z kierownikiem Klubu Garnizonowego umożliwiła przeprowadzenie przeglądu w komfortowych warunkach, na sali widowiskowej; dzięki współpracy z ZS Nr 4 RCKU w Wałczu etap powiatowy przeglądu wyposażono w profesjonalny sprzęt nagłaśniający; do współpracy zaproszono również przedstawiciela Oddziału Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Wałczu - KO w Szczecinie, przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Wałczu oraz nauczyciela – instruktora sztuki recytatorskiej, którzy uczestniczyli w pracach powiatowej komisji konkursowej; Wystosowano podziękowania dla wszystkich współpracujących przy organizacji etapu powiatowego omawianego przeglądu; odbiorców powiatowego przeglądu stanowiła grupa 41 osób (uczestnicy i widzowie); powiatowy przegląd odbył się 18.01.2017 r.; komisja konkursowa wyłoniła laureatów, którym wręczono dyplomy i nagrody. Część nagród ufundowało Starostwo Powiatowe w Wałczu, a pozostałe nagrody, dyplomy, upominki dla 2 opiekunów zapewnił PPIS w Wałczu. Wójt Gminy Wałcz ufundował upominek dla 1 opiekuna. Laureaci etapu powiatowego uczestniczyli w Wojewódzkim Przeglądzie Form Artystycznych w Szczecinie, w którym otrzymali wyróżnienie; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono 2 informacje o przeglądzie.

II. Główne akcje realizowane na terenie powiatu:

1. Bezpieczne Ferie.

Cel i adresaci akcji: bezpieczeństwo zdrowotne dzieci i młodzieży, uczestników wycieczki zimowej.

Zasięgi: działaniami objęto 8 wycieczek zimowych, co stanowi 40% wycieczek zarejestrowanych w elektronicznej bazie danych, w których edukacją objęto ogółem 150 odbiorców co stanowi 25% uczestników zarejestrowanych w elektronicznej bazie danych.

Wybrane działania: przeprowadzono 4 pogadanki dla 133 uczestników i 11 opiekunów oraz 5 instruktaży dla 5 opiekunów oraz 1 poradę organizacyjną z przedstawicielem policji dot. wspólnych działań edukacyjnych; przeprowadzono również 8 dystrybucji materiałów profilaktycznych wydając 476 sztuk ulotek; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację nt. realizowanej akcji.

2. Światowy Dzień Zdrowia 2017 „Depresja – porozmawiajmy o niej”

Cel i adresaci akcji: Ogólnym celem akcji jest popularyzowanie wiedzy nt. depresji w tym jej przyczyn i możliwych skutkach, w celu szybszej jej diagnozy, ułatwieniu dostępu do pomocy osobom cierpiącym na depresję oraz zapewnieniu wsparcia przez najbliższe otoczenie. Adresatami akcji są osoby cierpiące na depresję ich rodziny oraz ogół społeczeństwa.

Zasięgi: 23 szkoły co stanowi 100% z tej grupy placówek; 10 POZ co stanowi 100% z tej grupy placówek; 6 samorządów co stanowi 100% z terenu PSSE Wałcz; działaniami objęto ogółem 84 odbiorców co stanowi 0,12 % ludności w powiecie oraz internauci.

Wybrane działania: zorganizowano 1 ekspozycję wizualną materiałów tematycznych – 24 odbiorców, wystosowano 3 pisma intencyjne – samorządy, POZ, szkoły, na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację nt. realizowanej akcji.

3. Bezpieczne Wakacje.

Cel i adresaci akcji: bezpieczeństwo zdrowotne dzieci i młodzieży podczas wycieczki letniego.

Zasięgi: działalność informacyjno-edukacyjną realizowano w 37 wycieczkach dzieci i młodzieży; działaniami objęto ogółem 4794 odbiorców (pogadanki – 394 odbiorców, warsztaty – 21 odbiorców, instruktaże – 29 odbiorców, dystrybucja -2633 sztuki, internauci, czytelnicy prasy lokalnej - 1720).

Wybrane działania: przeprowadzono 11 pogadanek dla uczestników wycieczek, 1 warsztaty oraz udzielono 29 instruktaży kierownikom/wychowawcom wycieczek letnich; dot. profilaktyki zdrowotnej; w PSSE Wałcz opracowano i wydrukowano ulotki „Bezpieczne Wakacje”; w 37 wycieczkach przeprowadzono dystrybucję materiałów profilaktycznych wydając ogółem 2633 sztuk materiałów; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono notatkę informacyjną dot. omawianej akcji.

4. Profilaktyka Grypy

Cel i adresaci akcji: podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie znaczenia szczepień w profilaktyce grypy sezonowej

Zasięgi: odbiorcy ogółem 181 osób co stanowi 0,33 % ludności powiatu wałeckiego.

Wybrane działania: przeprowadzono 5 szkoleń dla 61 odbiorców (policjanci i strażacy); przeprowadzono 6 dystrybucji materiałów profilaktycznych wydając ogółem 120 sztuk materiałów.

5. Dopalacze - profilaktyka używania „nowych narkotyków”.

Cel i adresaci akcji: podniesienie świadomości o zagrożeniach wynikających dla zdrowia człowieka związanych z używaniem nowych narkotyków tzw. dopalaczy.

Zasięgi: odbiorcy ogółem 144 osób co stanowi 0,3 % ludności powiatu wałeckiego.

Wybrane działania: przeprowadzono 1 prelekcję dla 15 mieszkańców sołectwa Jaglice, zorganizowano 3 stoiska edukacyjne dla ogółem 129 odbiorców - społeczność szkolna i lokalna (podczas 2 festynów szkolnych – Szkoła Filialna w Gostomii i ZS Nr 4 RCKU w Wałczu oraz 1 podczas Majówki Starostwa Powiatowego w Wałczu).

6. Antybiotykooporność.

Cel i adresaci akcji – propagowanie racjonalnego stosowania antybiotyków; grupa docelowa – społeczeństwo lokalne.

Zasięgi : 578 osób co stanowi 1,1% ludności w powiecie.

Wybrane działania: przeprowadzono 10 dystrybucji wydając 578 sztuk materiałów edukacyjnych.

7. Europejski Dzień Seniora.

Cel i adresaci akcji: kształtowanie społecznego postrzegania osób starszych w celu zapewnienia im godnego życia.

Zasięgi: odbiorcy ogółem 423 osób co stanowi 0,8 % ludności powiatu wałeckiego.

Wybrane działania: przeprowadzono 1 prelekcję dla 33 pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy; przeprowadzono 1 dystrybucję wydając 40 sztuk materiałów edukacyjnych; w prasie lokalnej ukazała się notatka tematyczna (350 czytelników).

III. Wybrane dodatkowe działania lokalne.

W 2017 roku nie podejmowano działań lokalnych.

Podsumowanie i wnioski

1. Zakres działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w 2017 roku skupiony był przede wszystkim na realizacji zadań w zakresie profilaktyki stosowania środków psychoaktywnych, chorób zakaźnych i propagowaniu zdrowego stylu życia.
2. Większość placówek chętnie przyjmuje do realizacji proponowane programy i uczestniczy w akcjach prozdrowotnych.
3. Dzięki współpracy ze Starostwem Powiatowym, samorządami i instytucjami publicznymi, oraz prasą lokalną uzyskano możliwość dotarcia z działaniami edukacyjno-informacyjnymi w zakresie profilaktyki zdrowotnej do większej liczby społeczeństwa.

PODSUMOWANIE STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU

Wyniki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Wałczu pozwoliły ocenić stan sanitarny nadzorowanego terenu powiatu wałeckiego w 2017 r. jako zadawalający, nie stwarzający zagrożeń dla zdrowia i życia mieszkańców powiatu. W porównaniu do 2016 r. w obszarach objętych nadzorem nie zanotowano istotnych zmian.

SPIS TABEL, ZAŁĄCZNIKÓW, WYKRESÓW

Tabela 1 *Liczbowe zestawienie zatruc i zakażeń pokarmowych*

Tabela 2 *Liczbowe zestawienie zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby*

Tabela 3 *Liczbowe zestawienie zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę sezonową*

Tabela 4 *Liczbowe zestawienie zachorowań na wybrane choroby wieku dziecięcego*

Tabela 5 *Liczbowe zestawienie zachorowań na zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu*

Tabela 6 *Liczbowe zestawienie zachorowań na boreliozę*

Tabela 7 *Nowe zachorowania na gruźlicę w 2017 r.*

Tabela 8 *Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w rocznikach podlegających szczepieniom w 2016 r. i w 2017 r. na terenie powiatu wałeckiego.*

Tabela 9 *Liczba Łóżek w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym*

Tabela 10 *Rodzaj obiektów, liczba obiektów i liczba obiektów skontrolowanych wg MZ-46*

Tabela 11 *Rodzaj obiektów i liczba kontroli wg MZ-46*

Tabela 12 *Zestawienie liczbowe zmian w infrastrukturze obiektów higieny komunalnej*

Tabela 13 *Działalność represyjna w higienie komunalnej*

Tabela 14 *Dane dotyczące ekshumacji*

Tabela 15 *Dane dotyczące zakładów pogrzebowych*

Tabela 16 *Dane dotyczące imprez masowych*

Załącznik 1 *Tabele przygotowane przez Sekcję Higieny Pracy (w formacie EXEL)*

Wykres 1 *Dobowa produkcja wody a liczba zaopatrywanej ludności*

Wykres 2 *Ilość zakwestionowanych próbek wody z uwzględnieniem dobowej produkcji wody*